

ÇOCUKLARA TEMEL ESERLER-4

Bilmecelerden Segmeler

Tarik Behram AKIN

Bilmecelerden
Segmeler

ÇOCUKLARA TEMEL ESERLER - 4

Bilmecelerden Seğmeler

Derleyen

Tarık Behram AKIN

ÇOCUKLARA TEMEL ESERLER
Bilmecelerden Seçmeler - 4

Copyright © Gonca Yayınları, 2010

*Bu eserin tüm yayın hakları Işık Yayıncılık Ticaret A.Ş.'ne aittir
Eserde yer alan metin ve resimlerin Işık Yayıncılık Ticaret A.Ş.'nin önceden
yazılı izni olmaksızın, elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt
sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır*

Editör
Erol ERGÜN

Görsel Yönetmen
Engin ÇİFTÇİ

Resimleyen
Murat BİNGÖL

Sayfa Düzeni
Bekir YILDIZ

Kapak
Nurdoğan ÇAKMAKÇI

ISBN
978-605-4189-65-6

Yayın Numarası
260

Basım Yeri ve Yılı

Görsel Dizayn Ofset Matbaacılık Tic.Ltd.Şti.
Deposite İş Merkezi A 5 Blok Kat: 4 No: 405
İkirelli OSB Başakşehir / İstanbul
Tel: 0212 671 91 00 Pbx
www.gdofset.com
Ocak 2010

Genel Dağıtım
Gökkuşak Pazarlama ve Dağıtım
Merkez Mah. Soğuksu Cad. No: 31 Tek-Er İş Merkezi
Mahmutbey / İSTANBUL
Tel: (0212) 410 50 60 Faks: (0212) 445 84 64

Gonca Yayınları
Kısıklı Mahallesi Meltem Sokak No: 5
34676 Üsküdar / İSTANBUL
Tel: (0216) 318 42 88 Faks: (0216) 318 52 20
www.goncadergisi.com

MANZUM BİLMECeLeR

1. Kâzım'a lâzım
Lâzıma lâzım
Sana da lâzım
Bana da lâzım
2. Ben giyindim soyundum
Soyundum giyindim
Doğurursam el alır
Giydiğimi yel alır

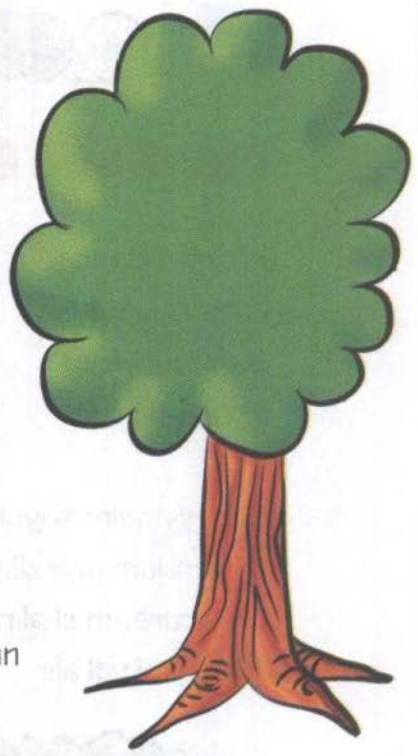
3. Ne yorulur bezenirsin
Elbisene gizlenirsin
Kış gelince korkup da
Tiril tiril titrersin

4. Yazın giyinir
Kışın soyunur
Meyvesini el alır
Yaprağını yel alır

5. Bir hoca geldi Şam'dan
Minaresi çamdan
Kırk gün vaaz etti
Bilmedi kiblesi ne yandan

6. On ay yatar
İki ay kalkar
Feneri yakar
Etrafa bakar

7. Yazın çiçek
Kışın çiçek
Üstünden ille
Bir yaz geçecek

8. Ālemi dōndürür felekten
Dünyayı geçirir elekten
Her başta bulunmaz
Bu yüksek dilekten

9. Sarıdır safran gibi
Parıldar ayna gibi
Elden ele dolaşır
Mısır'a sultan gibi

10. Sarıdır safran gibi
Okunur Kur'an gibi
Elden ele dolaşır
Mısır'a sultan gibi

11. Yerde buldum sarı gibi
Kulağında arı gibi
Hem dilberi deli eder
Ne buğday ne darı gibi

12. Saçları misk-ü anber
Gözleri var nur gibi
Budur en güzel haber
Katıksız huzur gibi

13. Yok gecesi gündüzü
Şefkat doludur yüzü
Adımızdır muhakkak
Onun en canlı sözü

14. Bir acayip kuş gördüm
Yerde yürür izi yok
Eti haram sütü helâl
Boğazladım kanı yok

15. Dağdan gelir dağ gibi
Çadır kurar ağ gibi
Acısı var soğan gibi
Kancası var doğan gibi

16. İşim vardır gerçekten
Bal toplarım çiçekten
Hiç durmadan işlerim
Bir de yaman dişlerim

17. Küçücük kuşlar
Pencerede kışlar
Kendi emeğini
Ellere bağışlar

18. Ayva gibi sapsarı
Ne hayvandır ne darı
Bir ağaçtan dererim
Lezzetini görürüm

19. Böğüründe sesim
Dağı ovayı çınlatır
Pek kuvvetli pençem var
Her yanları dağıtır

20. Ne gündüz ne geceyim
Beş harf iki heceyim
Söz verdim insanlara
Her kalbe gireceğim

21. Baktım bakıra
Çıktım çukura
Aldı götürdü
Bayıra kıra

22. Bir tepsi nar
Etrafı kar
Haddin varsa
Birini al

23. Yakar amma yaş değil
Kırmızıdır aş değil
Onsuz bir şey yapılmaz
Dumanıdır kuş değil

24. Tek tekerli araba
Gümüştendir tekeri
Koysa sığmaz dolaba
Sanki göğün şekeri

25. Birdir beştir
Sınırdaki taştır
On beşinde kocar
Otuzunda gençtir

26. Dolu nedir, boş nedir
Yalan nedir, hiç nedir
On beşinde kocayıp da
Otuzunda gencelen nedir

27. Gündüz uyur, gece kalkar
Bakar mavi pencereden
Farkı yoktur bir gümüşçük
Yusuvarlak tencereden

28. Mavi püskül mor fese
Kurbanım şirin sese
Dün gece nerdeydin
Aldı beni vesvese

29. Min min minare
Ortası nare
Yüz bin çiçek
Bir lâle

30. Barekâllah hoş yaratmış
Bir asanın üstüne
Kıyısı sarı varak
Ortası altın tabak

31. Bakmadıkça o görmez
Ağları var ağ örmez
Gördüğünü gösterir
İster okşa ister ez

32. Bilmece bildirmece
Resim yapar gündüz gece
Duvarlara asılır
Her gün ona bakılır

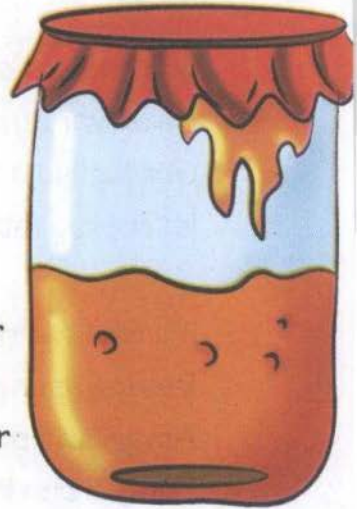
33. Oraya gidemezsin
İçine giremezsin
Orada görünürsün
İçinde kırılırsın

34. Sarıdır amma yüzü
Pek şifalıdır sallanır
Sonbaharda özü
Dallarda dizi dizi

35. Yeşildir abası
Sarıdır libâsı
İçinde iliği var
Bin tane deliği var

36. Bir kavağı oydum
İçine bülbül koydum
Bülbül "ah vah" dedikçe
Dilini dişini oydum

37. Gözenek gözenek gözü var
Çok yapışkan özü var
Evlerde baş köşede kurulur
Sofralarda sorulur

38. Sesi yok sedası yok
Nazı var edası yok
Yemek yer de su içmez
Ağız var hem dili yok

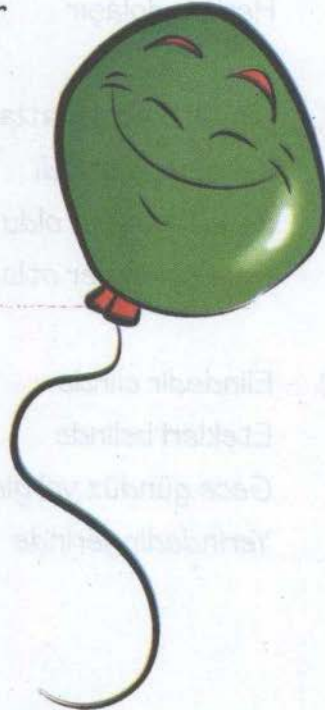
39. Gidi gidi gidiver
Şu pilici tutuver
Ne tatlıca eti var
Tutulmağa niyeti var

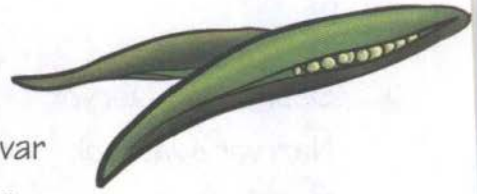
40. Ağız var dili yok
Nefesi var canı yok
Derisi var kanı yok
Bilin bakalım bu nedir

41. Dağda takıldar
Suda şapıldar
Arşın ayaklı
Burma bıyıklı

42. Çivi gibi başı var
Bir güzelce aşı var
Amasya vatanıdır
Kurusu var yaşı var

43. Saklıdır taneleri
Yuvarlakça yüzü var
Yeşildir yaprakları
Ne dudak ne gözü var

44. Mavi göklerden indim
Al atlaslar giyindim
Küçük olsanız bile
Sizlerde var ümidim

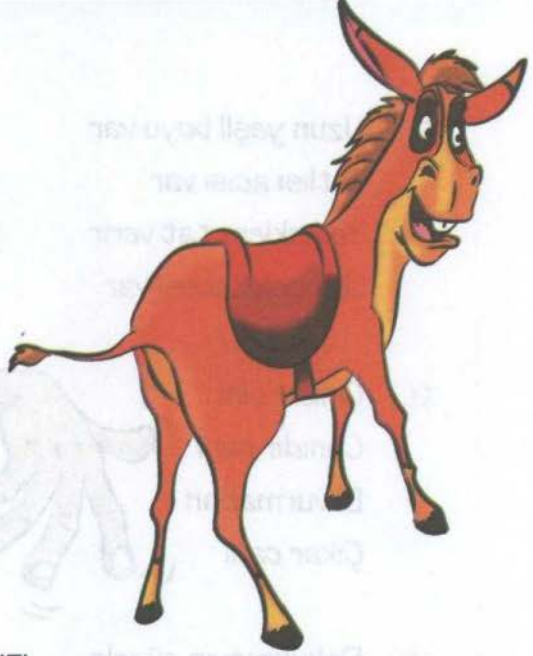
45. Herkes uyur
O dolaşır
O uyur
Herkes dolaşır

46. Masal masal matladı
Kel dereye atladı
Be kel sana ne oldu
Başımı güveler otladı

47. Elindedir elinde
Etekleri belinde
Gece gündüz yol gider
Yerindedir yerinde

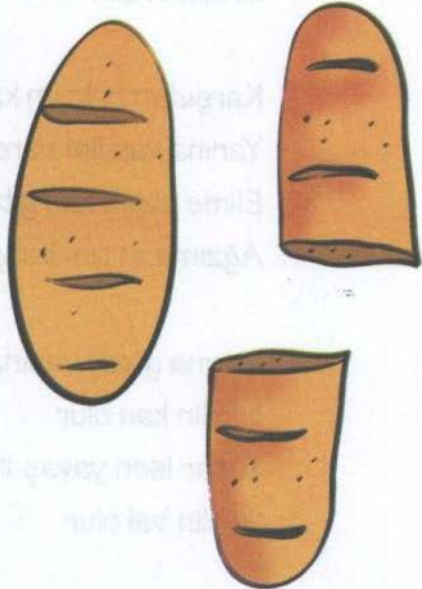
48. Aldır abası
Yeşildir küpesi
Bunu bilmeyen
Eşek sıpası

49. Ektim nohut
Bitti söğüt
Yeleği armut
Kendisi dut

50. Güller gibi kırmızı
Yemeklerin şen kızı
Boy gösterir turfanda
Kanıma verir hızı

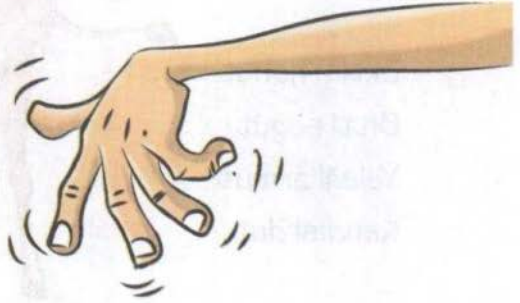
51. Nardan aldır alası
Yüreğimi yaktı yarası
Yarım dilim ekmektir
Yalnız bunun çaresi

52. Uzun boylu yeşildir
Yuvarlaktır kendisi
İçi piring dolunca
Dünyada yoktur eşi

53. Uzun yeşil boyu var
Tatlısı acısı var
Yemeklere tat verir
Tombolu incesi var

54. Çinidir çini
Canıdır canı
El vurmada
Çıkar canı

55. Dokunmayın güzele
On parmağın kan olur
Tutar isen yavaş tut
İki elin al olur

56. Karşıdan baktım kare kare
Yanına vardım pare pare
Elime aldım kan gibi
Ağzıma attım bal gibi

57. Varma güzel yanına
İki elin kan olur
Tutar isen yavaş tut
İki elin bal olur

58. Zerre zerre dal olur
Yeşil iken al olur
Dikkatli al eline
Parmakların bal olur

59. Ey bulutlar bulutlar
Yusuf'u yedi kurtlar
Ben bir şekil kuş gördüm
Tepesinden yumurtlar

60. Sıra sıra durmuşlar
Hak yoluna girmişler
Vakti gelmiş ermişler
Sararmışlar solmuşlar

61. Beyaz, siyah, bazen boz
Ne su, ne hava, ne buz
Uçar kanadı yoktur
Yürür kaldırmaz hiç toz

62. Günden güçlü
Yelden güçsüz
Yoktur gözü
Ağlar özü

63. Günden güçlüdür
Külekten güçsüz
Ayağı yok gelir
Gözü yok ağlar

64. Ak gümüşten bir kale
Mahpusu herkes bile
Güneş onu kurtarır
Evine ulaştırır

65. Ara beni bul beni
Uğraştırdım çok seni
Düşerim tırak tırak
Ne tatlı içime bak

66. Ben ne idim ne idim
Yeşil donlu bey idim
Felek beni şaşırdı
Topraklara düşürdü

67. Dağdan gelir harıl harıl
Kollarında halka kırıl
Vur başına otur yığıl
Hem tatlıdır hem de yağlı

68. Dışı kütük
İçi katık

69. Dört odalı
Dördü dolu
Hak'tan yapısı
Yoktur kapısı

70. Düşerim ağacımdan
Tırak tırak tırak tırak
Kır da bir içime bak
Göreceksin ne de ak

71. Beş harfli bir adı var
Baklavada tadı var

72. Ektim nohut
Bitti nohut
Yaprağı dut
Kendi armut

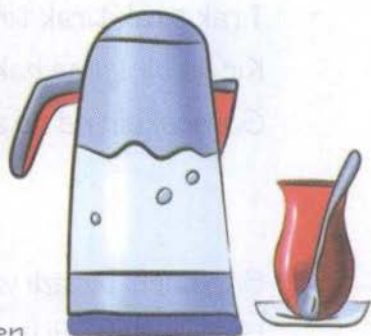
73. Marmaracık
Yol daracık
Dört bölüğü
Bir tanecik

74. Bindir iğnesi bindir
İğnesi bilen bilesi
Bu meseli bilmeyen
Otuz iki köy veresi

75. Yapağı iğne gibi
Dalları çatı gibi
Kış gelse de kedersiz
Dağlar olamaz sensiz

76. Al rengine bakılır
Bardaklara dökülür
Boram boram tüterken
Önünde diz çökülür

77. Çay çaydan yukarı
Çay çeşmeden yukarı
Nasıl hayvan odur ki
Dizi başından yukarı

78. Ben beslerim o süsler
Baktıkça yüze güler
Suyunu bol verince
Uzanır göğe gider

79. Uzun uzun abalar
Ak sakallı babalar
Gelir gider duramaz
Gece gündüz çabalar

80. Değnek ucunda yemiş
Güç üzen onu yemiş
Ramazan'da yemiş
Orucunu bozmamış

81. Derindedir derinde
Yerini koymuş derinde
Gece gündüz yol gider
Yine bakarsın yerinde

82. Karşıdan baktım destan gibi
Görünüşü bostan gibi
Etekleri zil çalar
Kendi gülistan gibi

83. Suyu tuzlu içilmez
Vapursuz hiç geçilmez
Rüzgârlar çok eserse
Dalgaları eksilmez
84. Yerinde hiç duramaz
Bir öte bir beri
Oynar durur yaramaz
Bir ileri bir geri
85. Titreyerek yaklaşır
Ölümle kucaklaşır
İşte gizli bu kuvvet
İnsanlarla cenkleşir
86. Dere Arka arka ulaştı
Arka dağdan dolaştı
Değirmenler döndürdü
Tarlam ona yol açtı
87. Bir atım var
Sakit durmaz
Her yere gider
Hiç yorulmaz

88. Dağı ovayı aşar
Dünyaları dolaşır
Anasına çatanda
Sessiz ona kavuşur

89. Dağdan gelir dağ gibi
Kolları budak gibi
Oturmuş su içer
Bağırır oğlak gibi

90. Elindedir elinde
Etekleri belinde
Gece gündüz yol gider
Yerindedir yerinde

91. Değirmen önünde ot bitmez
Göğe direk yetmez
Hele gözünü sevdiğim
Sende ne diye boynuz bitmez

92. Dam olam dambara
Yol üstünde kumbara
Elinde eğri bir dal
Sirtında peştamal

93. Dağdan gelir takla makla
Aman Allah beni sakla
Ne fasulye ne de bakla
Yağsın yer al da sakla

94. Uzun uzun dervişler
Akşam bize gelmişler
Tepinmişler durmuşlar
Çekilmişler gitmişler

95. Gelin uyandı
Cama dayandı
Cam kırıldı
Kana boyandı

96. Güller gibi kırmızı
Yemeklerin şen kızı
Boy gösterir turfanda
Kana verir hep hızı

97. Anaya değmez babaya değer

Halaya değmez amcaya değer

İğneye değmez ipliğe değer

Vallahi değmez billâhi değer

98. Minder yapışır

Yastık yapışmaz

Mindere dokunur

Yastığa dokunmaz

99. Bal ile badem

Bir güzel âdem

Teptim tekerlendi

Öptüm şekerlendi

100. Durma güzel yanına

On parmağın bal olur

Tutarsan yavaş tut

On parmağın kan olur

101. Enes'tedir Enes'te

Altın incir kafeste

Hangi meyvenin çiçeği

En üsttedir en üstte

102. Kendi ara aradır
Teni pare paredir
Ele alsam ezilir
Suyu yere süzülür

103. Üzüm salkımı gibi
küçüktür taneleri
Eline aslan ezilir
Bekleyince şerbetlenir

104. Tepesi aşağı sarkar
Düşerim diye korkar
Dudu gibi adı var
Şeker gibi tadı var

105. Yukarıda kara kara
Yere düştü pare pare
Elime aldım kan gibi
Ağızıma koydum bal gibi

106. Göbeği var
İnsan değil
Düdüğü var
Polis değil

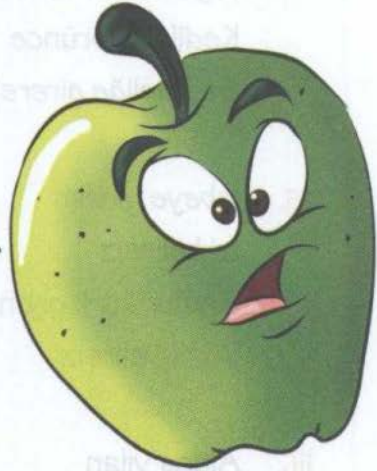
107. İki küpe
İki ağaç
Biri gökte
Biri yerde

108. İçi taş dışı taş
Üstünde milyonla baş
Ucunu bulamazsın
Ha dolaş ha dolaş

109. Aldım yerli bir yemiş
Yiyen tadını bilmiş
Kabuğunu soy da ye
Yanağını öp de ye

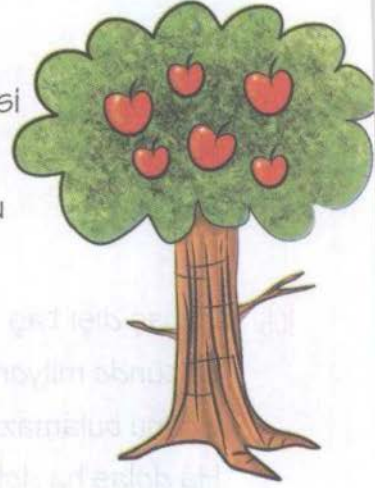

110. Dal üstünde balım var
Al renkli yanaklarım var
Yeşil yapraklarım var
Görülmemiş tadım var

- III. Hamken yeşildir dalda
İyi cins Amasya'da
Sonra olur kırmızı
Andırır kanımızı

112. Küçücük kırmızı bir ev
Ne kapısı var ne penceresi
İçinde yıldızdan yatak
Yatakta beş küçük yavru

113. Çıldırı çılsız
Bıyıklı hırsız

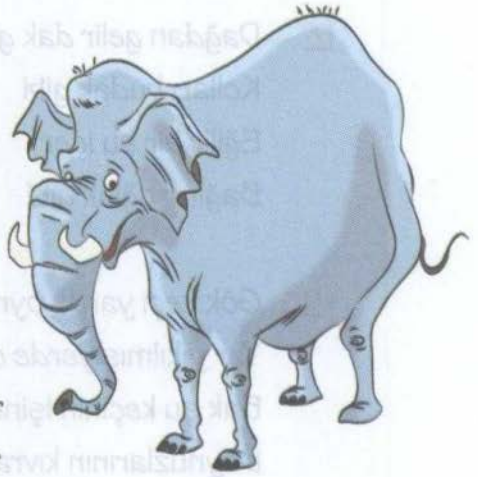
114. Çıtır pıtır gezersin
Siyah inci dizersin
Kedileri görünce
Sen deliğe girersin

115. İzbeye girdim
İzi belirsiz
Samur kürk giymiş
Yüzü belirşiz

116. Alaca yılan
Çalıya dolan
Vallah da yalan
Billâh da yalan

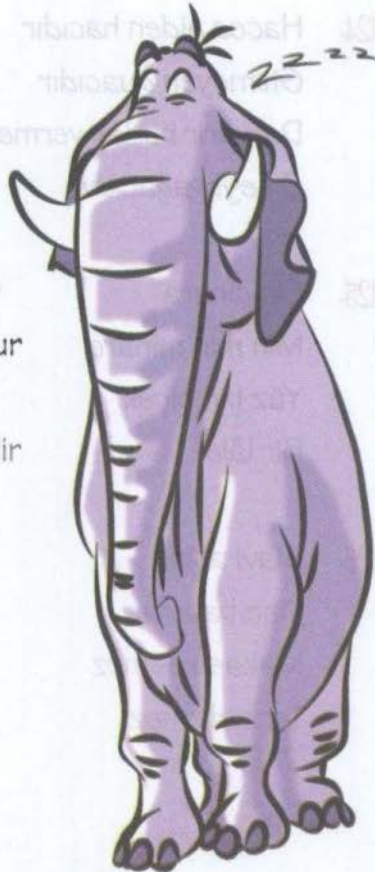

117. Ağzı büyük alamet
İçi kızıl kıyamet
Yaş attım kuru çıktı
Sallû alâ Muhammet

118. Ay doğar bedir bedir
Padişaha giden nedir
Yedi senede bir doğar
Bu hayvanın adı nedir

119. Kuyruğu uzun
Beli kısa
Burnu uzun
Dili kısa

120. Kırmızı renkte olur
Bir direk üstü durur
Herkesin gelinidir
Bil bakayım bu nedir

121. Dumanı tüter
İsterse gider
Balık değildir
Denizde yüzer

122. Dağdan gelir dak gibi
Kolları budak gibi
Eğilir bir su içer
Bağırır oğlak gibi

123. Gök keçi yarda oynar
Yar yıkılmış yerde oynar
Bak şu keçinin işine
Boynuzlarının kıvraklığına

124. Hacca giden hacıdır
Gitmeyen duacıdır
Dal verir budak vermez
O neyin ağacıdır

125. Çin çinara
Min min minare
Yüz bin çiçek
Bir lâle

126. Mavi atlas
İğne batmaz
Makas kesmez
Terzi dikmez

127. Mavi atlas
İğne batmaz
Attan inmez
Makas kesmez
Yere değmez
Terzi biçmez
Bin lira versen
Yanına gelmez

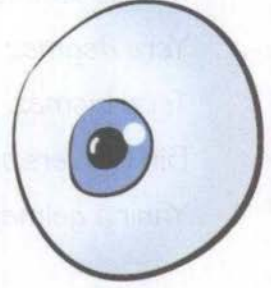
128. Nehir ırmak ve çayım
Her işte var çok payım
Yağmur sonu göklerde
Yedi renkli yayım

129. Benim bir kardeşim var
Evden çıkınca peşimden ayrılmaz
Kaçarsam kovalar
Kovalarsam kaçır

130. Camiden attım kırılmadı
Suya attım yaş olmadı
Pazara çıkardım satılmadı
Ateşe attım yanmadı

131. Sen gidersin o gider
Yok onda kaygı keder
Gündüz onun dostudur
Gece onu yok eder

132. Benim iki pencerem var
Etrafında etten duvar
Her gün erkenden açarım
Gece geç vakit kaparım

133. İki camlı pencere
Bilin bakalım bu ne
Bakıp durur her yere
Göz koydu göz üstüne

134. Baharı haber verir
Bülbüle neşe verir
Her renk entari giyer
Bahçelere şan verir

135. Kırmızı bir sultan
Yeşilden giymiş kaftan
Yavruları geliyor
Her biri bir taraftan

136. Yeşil taht üstünde oturmuş bir peri
Yanakları kızarmış olmuş leblebi
Bir tane alayım dedim
Elime battı hançeri

137. Aparlacık toparlacık
Bizim evden yuvarlacık
Taş değil tunç değil
Yumurta sarısı hiç değil

138. Attım atmaz
Yere batmaz
Yeminlidir
Yayan gitmez

139. Bulut bulut içinde
Ay da bulut içinde
Gökten yere od yağdı
Biz de yandık içinde

140. Burdan vurdum baltanı
Ordan çıktı galtanı
Anam bir oğlan doğdu
Yerin göğün sultanı

141. Çarığı çattım
Bacadan attım
Bulut attım
Yalnız yattım

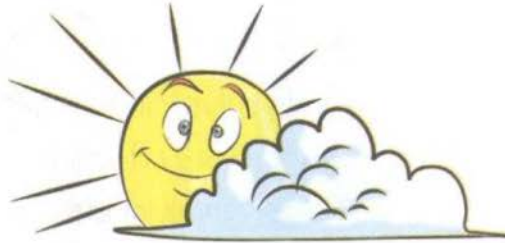

142. Döner döner yerinde
Altın kemer belinde
Gece gündüz yol gider
Yerindedir yerinde

143. Durmaz dinlenmez yürür
Her yerleri görür
Bütün kara yerleri
Işıkla nura bürür

144. Hanım kalktı
Cama dayandı
Cam kırıldı
Kana boyandı

145. Kaf dağından uludur
Dünya onunla doludur
Süratle uçarsın
İğne deliğinden geçersin

146. Kapıda söğüt ağacı
Dalsız budaksız
Biz ona nasıl çıkalım
Elsiz ayaksız

147. Nar nar narlandı
Nar duvarda parladı
Narcı kızı gelmeden
Nar duvarda kalmadı

148. Suda gördüm gül cemalin
Meğer kendi havada
Gölgesiymi ama yaymış
Sırma saçın karada

149. Yüksek ama kavak değil
Güler ama insan değil
Gündüz gezer
Gece gizlenir

150. Alası alası
Bilen bilesi
Bilmeyen kızlar
On köy veresi

151. Şehri var insanı yok
Yolu var arabası yok
Denizi var vapuru yok
Dağı var ağacı yok

152. Cevizin yaprağı yeşil
Altında kahve pişir
Onu okudukça
Aklından beni geçir

153. Bir kuşum var kolsuz kanatsız
Ben onu vurdum topsuz tüfeksiz
Ben onu pişirdim odsuz ocaksız
Ben onu yedim dilsiz dudaksız

154. Tarlada bitmez
Saksıda bitmez
Yerde var gökte yok
Suda yok

155. Çok görürsün amma
Tırmanması pek zordur
Ayağın bir kayarsa
Bil ömrünün sonudur

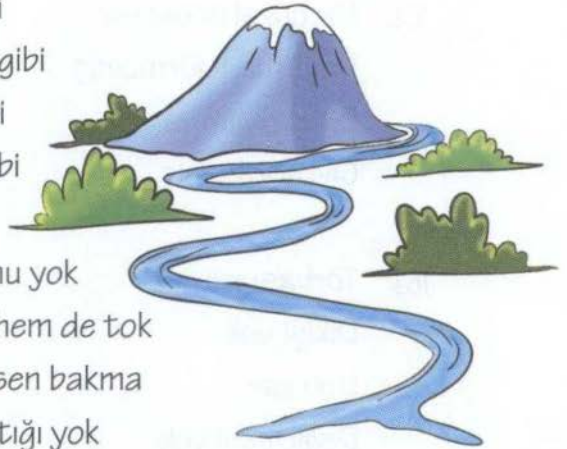
156. Bir dedem var metten
Sakalı var etten
Şimdi gelir görürsün
Güle güle ölürsün

157. Pat pat ayaklı
Al duvaklı
Güzel sesli
Kırmızı fesli

158. Benim bir suyum var
Uzunca bir soyu var
Dökerim dökerim bitmez
Böyle güzel bir huyu var

159. Gelişi aslan gibi
Duruşu sultan gibi
Yayılır hasır gibi
Sürünür esir gibi

160. Gider gider sonu yok
Hem çok açtır hem de tok
Çok tembeldir sen bakma
Yatağından çıktığı yok

161. Hâlinededir hâlinde
Etekleri belinde
Gece gündüz yol gider
Yerindedir yerinde

162. Yürür gider canı yok
Boğazlasan kanı yok
Dünyaya can dağıtır
Kendinin hiç canı yok

163. İstanbul'da bir tane
İzmir'de iki tane
Sivrihisar'da pek çok
Dünyada hiç yok

164. Bir çuval unum var
Değirmen görmemiş
Bir direğim var
Çivi görmemiş

165. Torbası var
Dikişi yok
Unu var
Değirmeni yok

166. Üç katlı dükkânım var
Altı oduncu
Ortası uncu
Üstü kadifeci

167. Deler geçer ok gibi
Acıması yok gibi
Tek gözlü tek bacaklı
Dikiş nakışta akli

168. Kaddi zarif
Kendi elif
Su gibi bir rengi var
Billâhi bir gözü var

169. Küçücük bir minare
Gire çıka dolana
Arkasında iz yapar
Kuyruğunda bir bala

170. Tel tel kadayıf
Bizim hanım çok zayıf
Zayıflığı bir yana
Gözünün teki kayıp

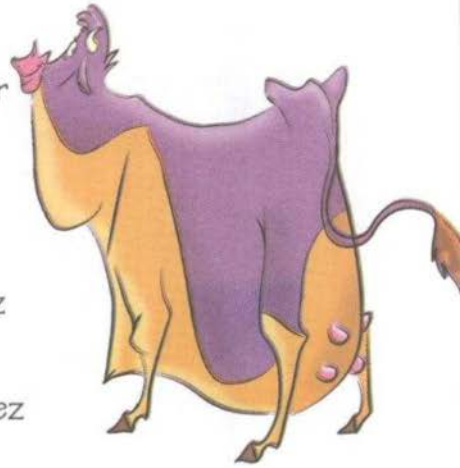
171. Annemin annesinin
Babamın babasının
Benim büyükannemin
Kulakları kaç tane

172. Talebe toplar
Muallim saçar
Tembel olursa
Toplamaz kaçır

173. Bahçelerin tacı
Yemeyen muhtacı
Çiçeksiz meyve verir
O neyin ağacı

174. Tümsek dikilmez
Baş aşağı dökülmez
Kudrettendir suyu
Bunu bilmeyen bilmez

175. Bir kuşum var alaca
Uçar konar ağaca
Ağaçta bir ev diker
Ne kapı koyar ne baca

176. Senelerdir şuna bak
Oturmaz bir saniye
Bekler durur ayakta
Biz oturalım diye

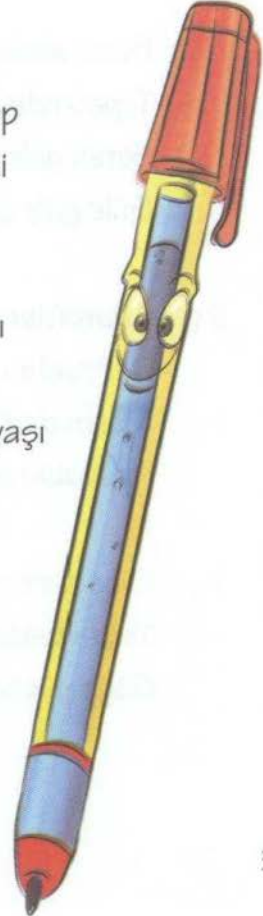

177. Aktır tarlası
Karadır tohumu
Elle ekilir
Dille biçilir

178. Dilim kurşun veya mürekkep
Kâğıt üzerinde konuşurum hep
Bensiz konuşmayanlara şimdi
Diyorlar iki kulaklı merkep

179. Karadır kaşı hem yarıktır başı
Altına açarlar beyaz kumaşı
Sürttükçe boşanır gözünün yaşı
Vardıkça geldikçe bitirir işi

180. Ucu sivridir
Söylene söylene
Kağıt üstünde gezinir

181. Akordiyona benzer ses vermez
Gel desem çeksem gelmez
Serttir çok inatçıdır
Ama kışın beni ısıtır
182. Gündüz gece durmadan
Çalışır yorulmadan
Bir defa bozuldu mu
Tamire yoktur imkân
183. Bizim evde deli var
Tepesinde gülü var
Şimdi gelir görürsün
Güle güle ölürsün
184. Adana'dan bir yığın pamuk gelmiş
Durmadan sokağı dolduruyor
Alalım dedim
Kayboldu suyu çıktı
185. Eline alırsan erir
Yerde beklerse
Göğe yükselir

186. Çim çim çukurda mısın
Ak pak yumurta mısın
Kızlar seyre gittiler
Sen hâlâ burda mısın

187. Gökten iner han gibi
Mısır'a sultan gibi
Serilir hasır gibi
Sürünür esir gibi

188. Gökten gelir han gibi
Yere yatar sultan gibi
Dürerler hasır gibi
Atarlar esir gibi

189. Gökten iner şah gibi
Oturur padişah gibi
Sürünür hasır gibi
Gider esir gibi

190. Kat katıdır kat katı
Bu Allah'ın hikmeti
Açtı boya kutusun
Boyadı memleketi

191. Uçuştukça göklerde
Bembeyaz kelebekler
Yere düşer mahvolur
Yazık olur emekler
192. Benim gibi kolları var
Başı yüzü gözleri var
Soğuktan korkmaz sıcaktan korkar
Böyle acayip huyu var
193. Duruşu ömür
Gözleri kömür
Soğuk dondurur
Sıcak öldürür
194. Çalışır bütün yaz
Hep birlikte yaşarız
Yuvaya besin doldurup
Kışın rahat yaşarız
195. Çalışkan bir hayvandır
Kıştan yoktur korkusu
Yeraltında saklıdır
Yığın yığın ordusu

196. Bu ay öğrenciye verdiler
Emeklerini göz önüne serdiler
Çalışmayanlar üzüldü
Çalışanlar sevindi

197. Heyecanla beklenir
İyiye sevince sevinç eklenir
Ama beklenen kötüyse
Sahibi köteklenir

198. Bizim kapıya birisi geldi
Yeşil mantolu
Kırmızı yüzlü
Sulu gözlü

199. Dört ayağım var yürüyemem
Çok eşyam var sürüyemem
Her odada ayaktayım
Adımı bil bakayım

200. Sonbaharın gülüyüm
Bahçelerin süsüyüm
Eteklerim hep kat kat
Hiç koklama renge bak

201. Bir atım var Mihriban
Göğsü suda her zaman
Arpa saman istemez
Gece gündüz kısnemez

202. Sanma üç beş kandırır
Hasretiyle yandırır
Uzaktan görenlerin
Ağzını sulandırır

203. Sarıdır zerdali gibi
Suludur şeftali gibi
Ne vallahi zerdali
Ne billâhi şeftali

204. Ayakları kürektir
Gagası bir renktir
Koşup yanına gitsen
Gölde yüzen yelkendir

205. Eti tatsız
Sütü yağsız
Kılı sert
Ormana dert

206. Kuyruğu var inek değil
Sakalı var insan değil
Kılları var beygir değil
Süt verir koyun değil

207. Sakalcığım upuzun
Koyuna benzer özüm
Değme çoban sen bana
Tırmanayım kırlara

208. Deve tabanı
Süngüç sabanı
Gezer evleri
Bilmez yabancı

209. Uzun bıyıklı
Kova kulaklı
Kürk mantolu
Tüylü yanaklı

210. Dağdan gelir tin tin
Taştan gelir tin tin
Hay kemiksiz tin tin
Uçacaksın tin tin

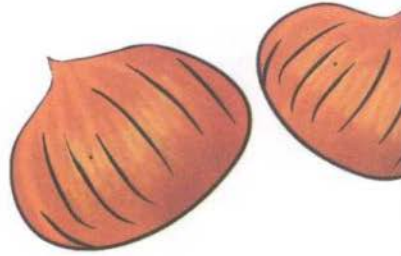
211. Kanatları yelpaze
Ne de çok renkleri var
Ömürleri kısadır
Nazlı nazlı uçarlar

212. Ne iliği var
Ne kemiği
Pirt dereye
Pirt tepeye

213. Alçacık boyu var
Türlü türlü huyu var
Ağzına kulağına bakmaz
Meşinden de donu var

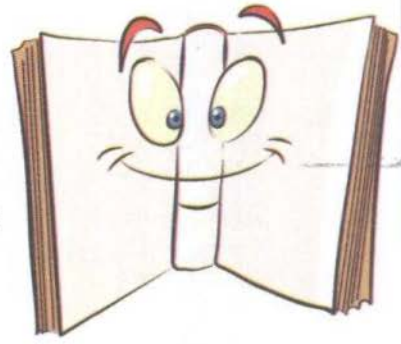
214. Ben ne idim ne idim
Samur kürklü bey idim
Felek beni şaşırttı
Küllüklere düşürttü

215. Komşu kapısından atlarken
Anahtarım kayboldu
Ay aradı
Gün buldu

216. Tekerı yok
Çekenı yok
İnerım iniş
Çıkarım yokuş
217. İlim ilim ilmeli
İlmeyi dilmeli
Bunu bilene
On iki köy vermeli
218. Kırmızıdır kırmızı
Meyvelerin şen kızı
Yazın dalda sallanır
Damaklarda ballanır
219. Kardeşi ekşi biraz
Fakat tatlıdır kendi
Dalları basar basmaz
Yirmi günde tükendi
220. Dağdan gelir ısıcak
Ayakları kısacık
Dikenini göresin
Güle güle ölesin

221. Düşten güzeldir
Ömre bedeldir
Her şey öğretir sana
Doyamazsın tadına

222. Kara cübbesi var
Ne tatlıca sesi var
Bilgi verir herkese
En güzel dosttur bize

223. Akşam gelir leylim
Sabah gelir leylim
Çayır çeker leylim
Dolu döker leylim

224. Ot yedim etlendim
Su içtim sütlendim
Aç Münire kapıyı
Ben geldim

225. Üstünü çorap yaptım
İçini kebab yaptım
Kestim senede bir gün
Büyük bir sevap yaptım

226. Ev dışında dururum
Hırsız gelse görürüm
Her tarafı dolaşır
Bütün gece ürürüm

227. Daracık dükkândır
Yolu kısa hem dardır
Örsü çekici vardır
Ömrü ömrüm kadardır

228. Ayakları kaygın
Dudakları yaygın
Çıkar taş üstüne
Bağırır baygın baygın

229. Bir oğlum var etten
Bacakları var metten
Şimdi gelir görürsün
Güle güle ölürsün

230. Gözü pek
Yemesi sinek
Doğar kuyruklu
Ölür kuyruksuz

231. Dışından çorap yaptım
İçinden kebab yaptım
Senede bir gün kestim
Yüce bir sevap yaptım

232. Yanından ayrılısam biraz
Arar yanık yanık meler
Kırdaki otlarla doymaz
Daha neler ister neler

233. Benim bir dedem var
Dedemin bir kürkü var
Kürkünün kırk cebi var
Kırk cebinin de kırk bıçağı var

234. Benim dedem var
Kırk kürkü var
Gene de üşür
Gene de üşür

235. Bir kızım var biz gibi
Dizi çuvaldız gibi
Kırk kat elbise giyer
Gene içi buz gibi

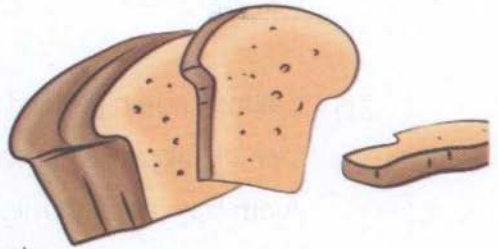
236. Hış hış hışılar
Yılan gibi fışılar
Yattığı yer toprak
Kendisi yaprak

237. Kat kat börek
Kat kat çörek
Ne vallahi börek
Ne billâhi çörek

238. Kat kat katılı
Çat çat çatılı
Birbirine yatılı
Bir direğe batılı

239. Kat kat olur açılır
Bostanlarda biçilir
Ekşisi hoştur ama
Tuzlusundan kaçılır

240. Kat katı ekmek
Kat beyaz ekmek
Ya bunu bileceksin
Ya çatlayıp gideceksin

241. Mavi mavi mantar
Kabarıp kalkar
Ustası gelir
Boynunu kırkar
242. Dağdan gelir dağlı kadın
Elleri kınalı kadın
Akça giyer kirlenmez
Dediği anlaşılmaz
243. Karşıdan geliyor yolcular
Sırtlarında beyaz mantolar
Takır takır konuşurlar
Tıkır tıkır uçuşurlar
244. Min min minare
Tin tin tinare
Ortası delik
Biz onu yedik
245. Çakırda mısın çukurda mısın
Sen bir akça yumurta mısın
Âlem bayrama gitmiş
Hâlen sen burda mısın

246. Dalı dalını eğmiş
Dalı boynunu eęmiř
Acaba bu dünyada
Yapraksız yemiş neymiř

247. Dalı dalını eğmiş
Dalı boynunu eęmiř
Nedir acep dünyada
Yapayalnız kalmış yemiş

248. Eniř eniře değer
Lle gümüře değer
Ne dal verir ne budak
Yılda bir diře değer

249. Karşıdan gelir derviş
Hele gözüme iliř
Sebzelerin içinde
O bir yapraksız imiş

250. Tarlada biten sen misin
Yumruęum kadar sen misin
Lle sümbül aanda
Yapraksız biten sen misin

251. Üstü çadır
Altı kazık
Bunu bilemezsen
Sana ne yazık
252. Yeşildir filiz gibi
Yenir içi ceviz gibi
Duvağını çekersen
Gelinlik bir kız gibi
253. Ayağı var gidemez
Yemek gelir yiyemez
Gonulan yükü daşır
Derdini söyleyemez
254. Ayağım var yürüyemem
Eşyam çoktur sürüyemem
Her odada ayaktayım
Bilsenize ben neyim
255. O yanı yastı
Bu yanı yastı
Dört ayağını
Yere ne basdı

256. Dağdan gelir Âdem ile
Bir sürü badem ile
Ne ağzı var ne dili
Konuşur Âdem ile

257. Tarla beyaz
Tohum kara
Elle ekerim
Dille sökerim

258. Uzak uzak yerlerden
Bir acaip kuş gelir
Kırma badem dilleri
Söyledikçe hoş gelir

259. Yazılır satır satır
Alınır gönül hatır
Uzak düşmüş dostlara
O neler hatırlatır

260. Yokuştur ayak ayak
Çık yukarı kata bak
Gençlere kolay gelir
Nenen istemez çıkmak

261. Çayır çemen atlamış
Haşlandıkça patlamış
İnci dişli sırma saçlı
Yeşil kaplı matlamış

262. Bir evim var
Sivri ucu
Taştır dışı
Boştur içi

263. Köyümüzde bir kavak
Ne dalı var ne budak
Üstüne bir kuş konar
El değmiyor çok sıcak

264. Bende var
Sende var
İnsanda var
Adamda yok

265. Hak Taâla hoş yaratmış beş yemiş
Beşi dahi birbirini görmemiş
İkisine gün dokunur yaz ve kış
Üçü dahi gün yüzünü görmemiş

266. Karşıdan gördüm Âdem
Bir dalda var beş badem
Beşini kopardım yedim
Yine kaldı beş badem

267. Yan tepeden yan düştü
Yandı bağrım tutuştu
Bir dalda beş meyve var
İkisine gün düştü

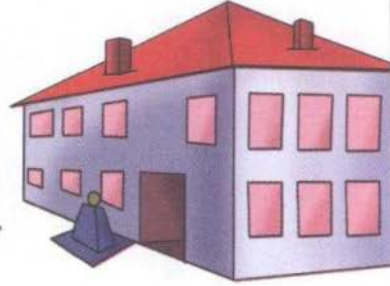
268. Anne beni ağlatma
Kanlı yaşım damlatma
Yakut gibi diziliyim
Kandil gibi asılıyım

269. Ne şekerdir ne nane
Alınır tane tane
Bir tanesi kırılır
Olur bin beş yüz tane

270. Sonbaharda bir sandık
Dallarında sallandık
Dıştan bir tane sandık
İncilerle donandık

271. Nedir nedir ne nesnedir
Zincir ile kafestedir
Ne yerededir ne göktedir
Allah'ın hükmündedir

272. Bilgi için toplanırlar
Görenler aile sanırlar
Orası gerçekte bir kışla
Cahile karşı silâhlanırlar

273. Değer biçer her sese
Asla kapılmaz yese
İlim irfan öğretir
Yol gösterir herkese

274. Dinlemez kışı karı
Çok sabırlı bir arı
Yıllar geçince çıkar
Paha biçilmez balı

275. Bir kuşum var havaî
Yüksek yapar yuvayı
Değme bir kuş yapamaz
Onun yaptığı binayı

276. Edem yapar dedem yapar
Bıçkısı yok
Keseri yok
Ben de bilmem neden yapar

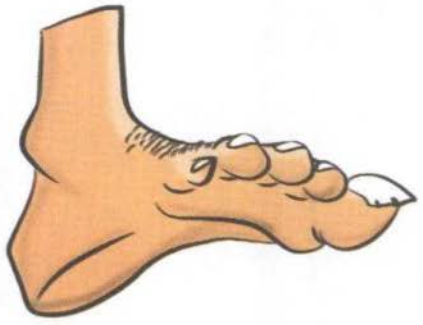
277. Kopardım her birini
Açtığım güzel faldı
Söktüm ak dişlerini
Sarı düğmesi kaldı

278. Bu dünyaya hükmeder
Ne kraldır ne sultan
Kapalı kapıları
Her şeyden çabuk açar

279. Beş kardeş var çalışkan
Her bir işe alışkan
Bıkmazlar usanmazlar
Beraber çalışmaktan

280. Mer mercek
Yollar daracık
Dördü büyük
Biri kısacık

281. Günlerin padişahı
Haftaların bir şahı
Uzatır bacakları
Dinletir ayakları

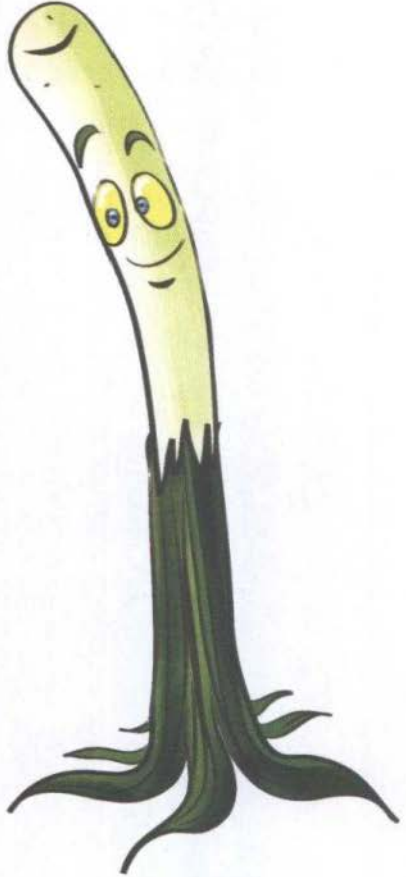

282. Ayakları kısadır
Kendisi mini mini
Bir dönüşte gösterir
Dünyanın biçimini

283. Bilim bilim yelpaze
Bahçelerde taptaze
Uzunluğunu sorarsan
Tam bir buçuk endaze

284. Attım şekerli
Koktum şekerli
Ne zerdali
Ne şeftali

285. Sarı sarı içinde
Sarı zarfın içinde
On iki tane yavru
Hepsi bir bir içinde

286. Benden hızlı koşan olmaz
Uzađa ulařan olmaz
Ne kanım var ne canım
Tellerdir benim vatanım

287. Bir aletle söylerim
İstediğim her sözü
O aletle dinlerim
Karşıdan gelen sesi

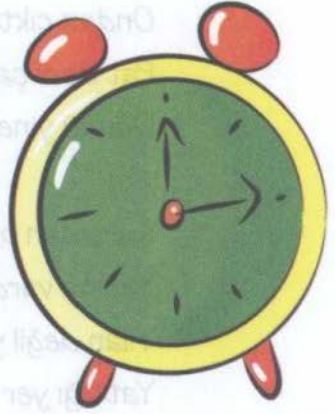
288. Kapisız bir evim var
İçine insan giremez
Bir düğme çevirirsem
Hem güler hem de ağlar

289. Adanın kavağı
Tepesinde kabağı
Gece yemesi helâl
Gündüz yemesi haram

290. Bir bağıım var vezirlerin veziri
Yılda verir otuz salkım üzümü
Beyazını yersen haramdır
Siyahını yersen helâldir

291. Bir kuş geldi gurbet ilden
Sarıldı ince belimden
Az kaldı canım çıksın
Bayram aldı elimden
292. Az gitti uz gitti
Dere tepe düz gitti
Altı ay bir güz gitti
Uyanınca hep bitti
293. Bahar gelince sevindiririm seni
Yaz gelince serinletirim seni
Güz gelince beslerim seni
Kış gelince üşütürüm seni
294. Gökte uçar kanı yok
Ne kadar yük yüklesen canı yok
Boğazlasan kanı yok
Götürme ihtiyacı yok
295. Keser kesmez
Bıçkı bıçmez
Su hiç içmez
Onsuz rençper olmaz

296. Vızır vızır sesi var
Geniş bir nefesi var
Gözle görünmez ama
Her yerde hevesi var

297. Karşıdan baktım bir hane
Yanına vardım Mevlâna
İçinde var iki derviş
Vaktini bil der imiş

298. Hep suyu görürse
Hiddetinden köpürür
Bizi mermer döşeli
Bir fırtına götürür

299. Ben giderim o gider
Önümde tin tin eder
Eğer makas görmezse
Uzar belime iner

300. Hacca giden hacıdır
Gitmeyen muhtacıdır
Dal verir yaprak vermez
O neyin ağacıdır

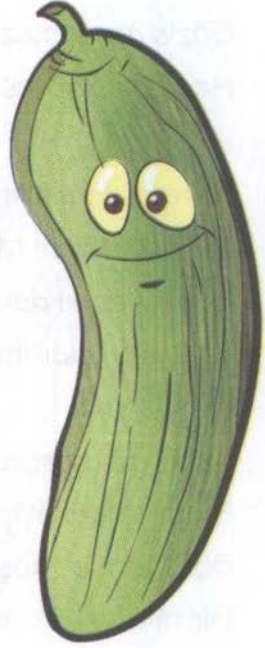
301. Attım ağızıma bir habbe
Ondan çıktı bir kubbe
Pat dedi çat dedi
Döndü yine çıt dedi

302. Karşıdan baktım ışılar
Yanına vardım fişilar
Yılan değil yapraktır
Yattığı yer topraktır

303. Dört ayaklı
Çift kulaklı
Tek ağızlı
Tek duvaklı

304. Biz biz idik
Kırk kız idik
Kıran geldi kırıldık
Beyaz çarşafa dizildik

305. Alaca yılan
Ağaca dolan
Vallahi yalan
Billâhi yalan

306. Bin dibi var
Bin yaprağı
Bin diyesin
Bilmeyesin

307. Namazda arkadaşım
Dualarda yoldaşım
Al beni uçur haydi
Huzurlu dönsün başım

308. Bir kuşum var bengi
Çardakta çalar çengi
Üç güzelden şeftali aldı
Gönlü tazelendi

309. Bir kuşum var kahverengi
Kahvelerde çalar çengi
Bekle kuşum yaz gelecek
Hanımlar sana kiraz verecek

310. Dağda vin vin
Gölde vin vin
Kemiksiz vin vin
Sümüksüz vin vin

311. Hey biz idik biz idik
Bir dam dolusu kız idik
Kıran geldi kırıldık
Hekim geldi dirildik

312. Kanatları var kuş değil
Boynuzları var koç değil
Arka ayaklarıyla yük götürür
Ön ayakları boş değil

313. Dört yanı karanlık
Dolaştım Hint'te Çin'de
Ben dünyayı öğrendim
Bir zindanın içinde

314. Dört bacağı var
Dört gözü var
Kışın herkes
Onu arar

315. Kapkara bir tazım var
Ağız var da dili yok
Ne versen yemem demez
Arkasında çulu yok

316. Kara kuzu
Kuyruğu uzun
Gider yazın
Gelir kışın

317. Âşık der kasap ağlar
Al giymiş kasap ağlar
Ölen davar ağlamaz
Öldüren kasap ağlar

318. Kat kat dağlar
Dağların ardı bağlar
Bunu kesen kasabın
Gözleri durmaz ağlar

319. Kat katı içinde
Kutu kutu içinde
Ağabeyimin beyaz sarığı
Kırmızı kutu içinde

320. Kat kattır pide değil
Kuyruğu var fare değil
Sakalı var keçi değil
Saçı var adam değil

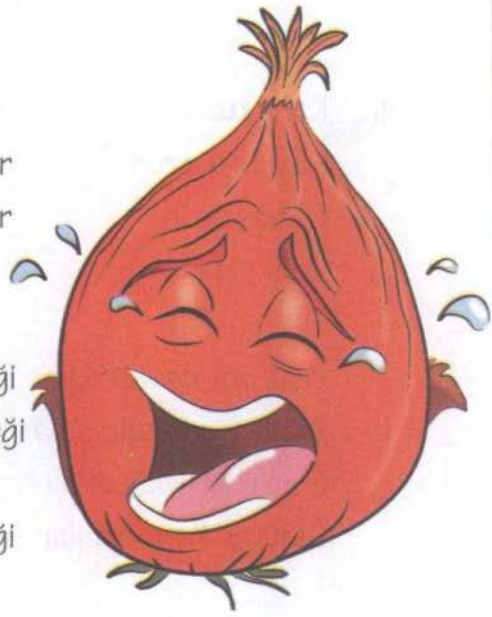
321. Sevimlidir sarıdır
Yemeklerin canıdır
Şekli fıçıya benzer
Bayılanı ayıltır

322. Zar gibidir gömleği
Şenlendirir çömleği
Kışın elliye alma
Yazın uzat çeyreği

323. Attım atana
Değdi kotana
Suda balığa
Dağda ceylana

324. Gökten gelir hızla
Yedi bin yıldızla
Ne toptur ne tüfektir
İlle de hızı pektir

325. Ben neyidim neyidim
Samur kürklü beyidim
Felek beni şaşırttı
Kapı ardına düşürttü

326. Biz biz biz idik
Beş bin kız idik
Eğlendik büğlendik
İki telin arasına bağlandık

327. Evvelen ben neydım
Dallı budaklı beydim
Sarardım soldum
Süründüm kaldım

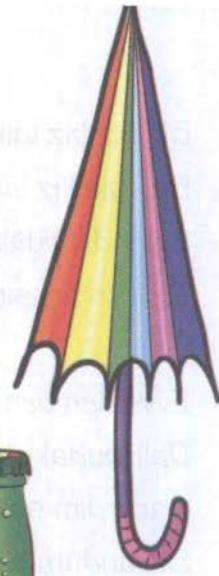
328. Ne idim ne idim
Sahralarda bey idim
Felek beni ne yaptı
Beli bağlı kul yaptı

329. Elek boyda yüzü var
Yüz ellice gözü var
Ağız yukarı bakar
Altından yağış yağar

330. Üstü hafif tüylüdür
Yemişlerin gülüdür
Âşıklara lezzeti
Türlü cinas söyletir

331. Dedem deve
Girmez eve
Kes başını
Girsin eve

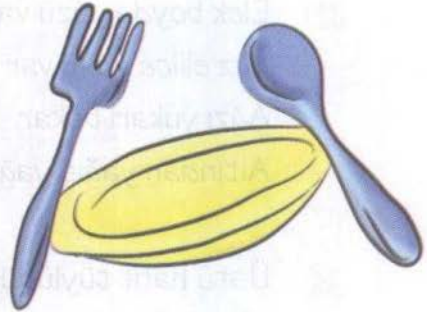

332. Şim şakıdık şakıdık
Şakı benim elimde
Ucu göğe direk oldu
Kökü benim elimde

333. Alt yanı kalın
Üst yanı ince
İçinde olanı
Anlarsın bitince

334. Gözler gezer içinde
Sular yüzer içinde
Dolu gelir boş kalkar
Bakan sezer içinde

335. Benim bir nenem var
Bir hırkası var
Bir sene bir yüzünü giyer
Bir sene bir yüzünü giyer

336. Dağda ovada yaşıyorum
Havuç hıyar yiyorum
Avcıları görende
Titremeye başlıyorum

337. İnişlerde şaşırır
Kolay adım atamaz
Bayıra tırmanırken
Tazı bile tutamaz

338. Kanadı var uçamaz
Deryalara kaçamaz
Küçücük bir evi var
Kapısını açamaz

339. Allah'ın yolunda
Adamın elinde
Altı ayağı var
Kuyruğu belinde

340. Bilmecemi bil
Ensesinde dil
Arıfsen anla
Ahmaksan ara

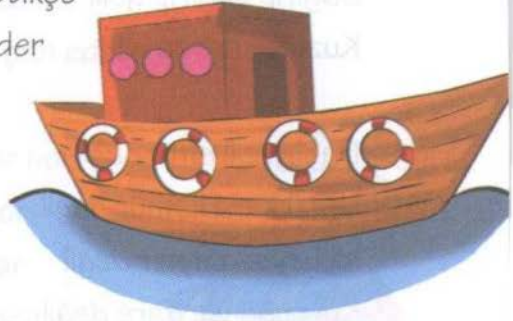

351. Bir ağacı oymuşlar
İçine nağme koymuşlar
Yanılmış yalan söylemiş
Kulağını burmuşlar

352. Ne alınır ne satılır
Ne görülür ne tutulur
Ona derler küçük ölüm
O gelince yatılır

353. Bir kızgın gemim var
Durmadan gelir gider
Gemim gelip gittikçe
Dalgaları düz eder

354. Demirdir binası
Ateştir gıdası
Öyle öğretmiş
Hanım anası

355. Pek acayıptır bu vapur
Denizi buruşuk olur
İçinde ateşi vardır
El vurulur öyle yürür

356. Bir ağaç kâmil olunca
İlk önce kökten çürür
Bunun yüz bin dalı var
Suyu kudretten yürür

357. İplik iplik dökülür
Yere düşer sökülür
Dinlemez gönül hatır
O herkesi ıslatır

358. Rengi yoktur sesi var
Buluttan anası var
Ne sararır ne solar
Türlü kaplara dolar

359. Ağustosta kar dizde
Portakallar var bizde
Kum çöllerinde buz tutmuş
Pirasalar filizde

360. Bilmecenin adı yoktur
İçinde de pamuk çoktur
Dün yapmıştı onu annem
Bugün yine düzeltirim ben

361. Zer kilim
Zincir kilim
Gücüm yetmez
Ağır kilim

362. Ektim öğüt
Bitti söğüt
Yaprağı dut
Kendisi armut

363. Ağzın açar
Zehir saçar
Hımı görüp
Geri kaçar

364. Gelişi aslan gibi
Duruşu sultan gibi
Yayılr hasır gibi
Sürünür esir gibi

365. Âdem'den Âdem çiçeği
Şeftali badem çiçeği
Cevr ü Celâl bostanında
Hercaî mercan çiçeği

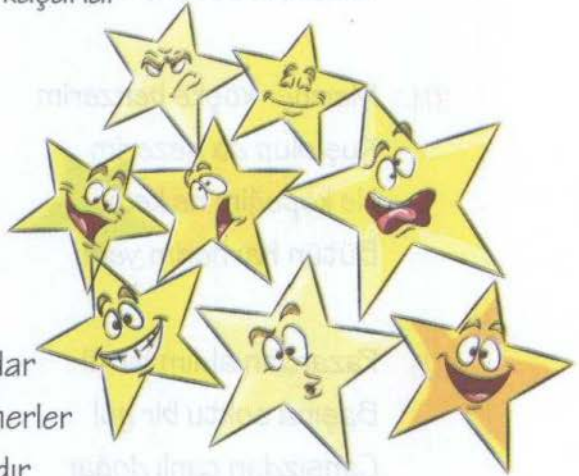
366. Biz biz idik biz idik
Yüz bin tane kız idik
Gece oldu dizildik
Sabah oldu silindik

367. Biziz biziz
Bir sürü kızız
Bir tahtaya diziliriz
Sabahleyin dağılırız

368. Evin bacasından
Şırıl şırıl akarlar
Gün var iken
Korkusundan kaçarlar

369. Minare
Dibi kara
Yüz bin çiçek
Bir lâle

370. Pırl pırl parıldar
Karanlıkta fenerler
Ömürleri kısadır
Gündüz olur sönerler

371. Bir şeyim var
Dağa gider
Bağa gider
Fakat yerinden kıpırdamaz

372. Uzun uzun kavak
Gölgesi yok
Saksağan konar
Yuvası yok

373. Hindi hindi
Yükün dibine sindi
Bu ne biçim ev sahibi
Misafirin üstüne serildi

374. Mermer köşke benzerim
Kuş olup da gezerim
Ne köpeğim ne kedi
Bütün harflerim yedi

375. Pazardan aldım bir fil
Başına soktu bir gül
Cansızdan canlı doğar
Gel manasını sen bil

376. Tencerede mil taşı
İçinde beyler aş
Pişirirsen aş olur
Pişirmezsene kuş olur

377. Ayaksız kolsuz
Olmayız onsuz
Hızlı hızlı gider
Her gün birer birer

378. Yeşil iken ağarır
Yavaş yavaş sararır
Sarardıkça sallanır
Sallandıkça ballanır

MENSUR BİLMECELER

1. Açtım kılıfını, aldım yavrusunu.
2. Başı içerde evi dışarda.
3. Afrika'da hiç yok, Asya'da pek çok.
4. Ağaca çıkar, kulağına küpe takar.
5. Ağaç üstünde, yağlı kayış.
6. Ağaç üstünde ateş yanar.
7. Ağadan gelin aldım, cefayı satın aldım.
8. Ağır gider yol alır, yükü üstünde bol alır.
9. Ağır halıyı silktim, ufak düğmeyi diktim.
10. Ağır kantar, altın tartar.
11. Ağızdan çıkarım, kulaktan girerim.
12. Ağlar ağlar yaş dökmez, suya gider su içmez.
13. Ağlar iken göz kırpar.
14. Ağzı aşağı dört dolu testim var, akmaz.
15. Ağzından yer, burnundan kusar.
16. Ağzını, burnunu devşirdim, karlı dağı aşındım.
17. Ah gidi Âdem, içi dolu badem.
18. Ak akça karalar, birbirini kovalar.
19. Ak camiye dolaştım, dolaştım; kapısını bulamadım.
20. Ak deve kaçtı, köpüğünü saçtı.
21. Ak duvar üzerinde, ak güvercin oturur.

22. Ak katır, ağzının suyunu dereye akıtır.
23. Ak oğlanı perçeminden asmışlar.
24. Ak sarayda, sarı sultan oturur.
25. İçi sarı dışı ak.
26. Ak tavuğun, karnı yarık.
27. Ak tavuk, suda yüzer.
28. Ak tavuk pinden bakar.
29. Ak sarayın içinde sarı altın dışında beyaz mermer.
30. Akşam biner, sabah iner.
31. Akşam gelir sabah gider.
32. Akşam yer yemini, sabah gever gemini.
33. Akşamları yoldan geçer, ırmaklardan su içer.
34. Aktır ayılmaz, çoktur sayılmaz.
35. Aktır benizi, çeker denizi.
36. Al eline, koy cebine.
37. Al kadar olur, ol kadar olur, yatsıdan sonra kol kadar olur, sariği ile çok dar olur.
38. Alaca hindi, sırta bindi.
39. Ufacık hanım, vur sallanım.
40. Alaca nazar, dağları gezer.
41. Alaca taylar, denizi boylar.
42. Alçacık çınar, pırıl pırıl yanar.
43. Alçacık dağdan, kar yağar.
44. Alçacık eşek, et taşır.

45. Alçacık katır, yüklenir bakır.
46. Alçacık Tatar, simit satar.
47. Alçakta biter, yükseğe çıkar.
48. Aldım çarşıdan, baktım karşıdan.
49. Aldım sopayı, dolandım tepeyi.
50. Âlemi döndürür felekten, dünyayı geçirir elek-
ten; her başta bulunmaz bu yüksek dilekten.
51. Altı çardak, üstü bardak.
52. Altı çatal, üstü bir; bacak girdi onu bil.
53. Altı demir, üstü demir, gir içine, karpuz kemir.
54. Altı demir, üstü demir, içinde bir zalim emir.
55. Altı deri, üstü deri, yedi adamdan ileri.
56. Altı derya, üstü mermer, içinde bir gelin ter-
ler.
57. Altı duvar, üstü duvar, içinde bembeyaz su
var.
58. Altı harman, üstü orman.
59. Postu kızıl, içi beyaz.
60. Altı hasır, üstü de hasır, sıtma tutar, pek
basır.
61. Altı kabuk, üstü kabuk, içinde bir sarı boduk.
62. Altı kardeş birbirine yetişemez.
63. Altı manda, yüzü keçi, çayıra girdi.
64. Altı taş, üstü köşk, sekiz ayak iki baş.
65. Altın saat, suya batmaz.

66. Altın suyuna akıttım, cümle âleme bakıttım.
67. Altından vurdum direği, güm güm eder yüreği.
68. Ambar altında Musa, eli ayağı kısa, şimdi gelir, görürsün, güle güle ölürsün.
69. Amcam gelir bize; çanakları dize dize.
70. Dalda yatar elbise yapar.
71. Anaya değmez, babaya değer, halaya değmez, amcaya değer, vallahi değmez, billahi
72. Arıfsınız, zarıfsınız; kendinizi neden bilirsiniz.
73. Arkasında sepeti, geziyor memleketi.
74. Arşın gibi ayakları; aslan gibi bıyıkları.
75. Asarlar bacadan onu kuş gibi; döner, sada verir o derviş gibi.
76. Aşağıdan gelir Âdem ile, içi dolu badem ile, ağzı yok, dili yok, gene konuşur Âdem ile.
77. At üstünde sallanmaz.
78. Ateş üstünde küpesini sallar durur.
79. Ateşsiz yanar.
80. Attım buradan vız, yedi bin yıldız, acısı soğan gibi, kendisi doğan gibi.
81. Ayak üzerinde harman çevirir.
82. Ayakları direk gibi, gagası kürek gibi.
83. Ayaklarım uzundur, başım da mini mini, bir dönüşte gösterdim, dünyanın biçimini.
84. Ayda bir su içer.

85. Az gitti uz gitti, dere tepe düz gitti, altı ay bir güz gitti, uyanınca hep bitti.
86. Azar azar büyür, azar azar küçülür.
87. Babamın sırtığı, bir evi doldurur.
88. Bacadan davul çalar.
89. Bacadan yumak düştü, nenemin aklı geçti.
90. Bağa gider uzanır, eve gelir büzülür.
91. Baharı haber verir, bülbüle neşe verir, her renk entari giyer, bahçelere şan verir.
92. Bahçesinde türlü türlü ot biter.
93. Bahçede bohçam kaldı.
94. Bahriyeli sürü asker, yazın gelir, kışın gider.
95. Bakar, yakar.
96. Baktım, bayıldım; gördüm, ayıldım.
97. Baldan tatlı, baltadan ağır.
98. Başı kapı yanında, sonu dünya ucunda.
99. İçi oyuk bir kütük, durmadan yoğurt döver.
100. Kafası yanar, kuyruğu yüzer.
101. Başı yeşil, kökü kırmızı, odur doyuran karnımı-zı.
102. Bazen yüce olur, bazen cüce olur.
103. Benim bir evim var, içi dolu kör keser.
104. Benim bir fiçim var, bin deliği var, gene su tutar, gene su tutar.
105. Benim bir gelinim var, gelenin, gidenin elini öper.

106. Benim bir gölüm var, ağzında bir deste gülüm var.
107. Benim bir güvercinim var, Karadeniz'den su içer.
108. Benim bir kafesim var, içinde bülbül öter.
109. Benim bir kardeşim var, evden çıkınca peşimden ayrılmaz, kaçarsam kovalar, kovalarsam kaçar.
110. Benim bir kaşık boyam var, dünyayı boyar.
111. Benim bir kutum var ki, cansız canlıyı götürür.
112. Benim bir kuyum var, içi dolu suyum var.
113. Benim bir kuzum var, sabah oldukça otlar, akşam oldukça boyun eğer, yatar.
114. Benim bir oğlum var, döverim döverim ölmez.
115. Benim bir oğlum var, durmadan kusar.
116. Benim bir sandığım var, bir dilim ekmek alır.
117. Benim bir sürü çocuğum var, ak başlı.
118. Benim bir şehzadem var, hiçbir şeyi yok. Boynuzları var, inek değil. Yumurtaları var, tavuk değil.
119. Benim bir şeyciğim var, avluya çıt demeden girer.
120. Benim bir şeyim var, vurur vurur, yonga dökmmez.
121. Benim bir ustam var, kesersiz, mıhsız ev yapar.

122. Benim bir ustam var, hem yer hem döker.
123. Benim bir yorganım var, su içinden hiç çıkmaz.
124. Benim bir zurnam var, ortası delik.
125. Beş halayık divan durur.
126. Beş kardaş bir kuyuya taş atar.
127. Beyaz bakır, içinde insan yatır.
128. Beyaz dede kendine mezar yapar.
129. İçi beyaz dışı beyaz, cevabı bul buraya yaz.
130. Beyaz inek suya iner.
131. Beyaz koyunu bacağından asarlar.
132. Beyaz peynir kir çıkarır.
133. Beyaz tarlada kara koyun yayılır.
134. Beyaz tosunun başı ip tutmaz.
135. Beyler kürkünden asılmış.
136. Bir tavuk bin yavru çıkarır.
137. Bin dibi var, bin yaprağı; bin deyesin, bilmeyesin.
138. Bin yiğidi bir patırtı kaçarır.
139. Bin yiğidi bir tokatta öldürür.
140. Bir ağacım var dalsız budaksız, ben buna nasıl çıkayım elsiz ayaksız, tepesine bir kuş oturmuş dilsiz dudaksız.
141. Bir yiyeceğim var, dışı katık içi kütük.
142. Bir ağaçta on iki kuş var bir avcı altı tanesini vurdu, geriye kaç kaldı?

143. Kendinin hikmeti değil, resim alır makine değil.
144. Bir arkadaşım var, gece gündüz resim çeker.
145. Bir arşın bezim var, her tezgâh dokuyamaz, lâle, yakut taşım var, her bir sarraf dizemez.
146. Bir atım var, susuz yerde kıslamaz, sahibini görür, kişnemez.
147. Bir atım var haşarı, kuyruğu damdan dışarı.
148. Bir atım var mihriban, göğsü suda her zaman, arpa saman istemez, gece gündüz kişnemez.
149. Bir atım var: yağ yer, su içer; susuz yolda yürümez.
150. Bir büyücek kuş idim, yerden kalktım üşüdüm.
151. Bir cansız bin canlı taşır.
152. Bir çalışkan oğlum var, yıl gider, ay gider, günlerce yol gider, hep bir adım gider.
153. Bir çalışkan oğlum var, yıl gider, ay gider, günlerce yol gider, hep bir adım gider.
154. Bir çarım var dünyayı tutar.
155. Bir çocuğum var, gelen geçen öper, ben öpemem.
156. Bir çocuğum var, yere yatırdın mı diner, kucağa aldın mı bağırır.
157. Bir çocuğum vardır, yuvarlanır, yuvarlanır, yine yorganına sarılır.

158. Bir çok çocuğum var, şapkalı.
160. Bir dağın tepesinden dört yol aşar.
161. Bir dam keserim var.
162. Bir dam oğlum var, başı değnekli.
163. Bir dam öğendirem var, hep eğri, hep eğri.
164. Bir dam öküzüm var, hepsinin alını sakar.
165. Bir dam tavuğum var, kuyruğu dışarda.
166. Bir dedem var, kırk kürk giymiş, yine diyor ki
üşüyorum.
167. Bir dedem var, kat kat beyaz elbise giymiş.
168. Bir değneğim var, yürürüm, yürürüm, bitmez.
169. Bir demirim var, çatal, her şeyimi o satar.
170. Bir direk üstünde, evim var.
171. Bir duvarda kemik dizili.
172. Bir duvarım var, gündüz yapılır, gece yıkılır.
173. Bir ebem var, gece gündüz yufka açar.
174. Bir ebem var, üç cebi var.
175. Bir eşeğim vardır, bağlı iken yürür, çözümlü iken
durur.
176. Bir eşeğim vardır, semeriyle ağaca çıkar.
177. Bir evim var, içi keser dolu.
178. Bir evim var, içi kıpkırmızı, dışı yeşil.
179. Bir evim var: ne penceresi, ne kapısı var.
180. Bir evim var: sivri ucu, taştır dışı, boştur içi.
181. Bir fırınım var, içi bir pide alır.

182. Bir kara ayı ardından zencir sürükler.
183. Arkadaşım var, yeşil tuvaletler giymiş, balkona çıkmış, gelene geçene el sallar.
184. Bir gemim var, on iki odası var.
185. Bir halım var, bütün dünyayı kaplar, bir denizi kaplamaz.
186. Bir ineğim var, yattığı yerde ot bitmez.
187. Bir kalede iki fare oynar.
188. Bir kaya üstünde iki tane yılan yatar.
189. Bir çocuğum var, gelenin gidenin elini öper.
190. Havada vız vız eder, can yakarsa cız eder.
191. Bir çocuğum var, gelen öper, giden öper.
192. Bir kızım var, kırk gözü var.
193. Bir kızım var, köşeden köşeye gezer.
194. Bir kişi bin kişiyi yıkar.
195. Bir küçücük çay taşı, içinde beyler aşısı, düşürürsen aş olur, düşürmezsen kuş olur.
196. Bir küçücük mil taşı, dünyaya düzen verir.
197. Bir küçücük mil taşı, içinde beyler aşısı, pişirirsen aş olur, pişirmezsen kuş olur.
198. Bir küçücük sel taşı, içinde beyler aşısı, pişirirsen aş olur, pişirmezsen kuş olur.
199. Bir küçük yaşar, gölgesiz dağ aşar.
200. Bir ocak bütün, dünyayı ısıtır.
201. Bir sarıca nişadır, dört tarafı kuşatır.

202. Bir tepede çim çim otlar.
203. Bir tepede toy oturur, biri kalkar, biri oturur.
204. Bir tokmağım var, yedi delikli.
205. Bir trenim var, gittiği yeri dümdüz yapar.
206. Bizim evin önünde bir sürü adam kaynar.
207. Boş cepte ne bulunur?
208. Boş gider, dolu gelir. Dolu gider, boş gelir.
209. Boynu ip gibi, karnı çöp gibi.
210. Boynu var başı yok, kolu var bacakları yok, ne yer ne içer.
211. Boynuzu var, koç değil; karaca desen hiç değil; sakalı var dede değil.
212. Bu yanı çeper, o yanı çeper, içinde bir ayı çapar.
213. Büyüğü yürümez, küçüğü büyümez.
214. Can var, kanı yok.
215. Canlı cansıza yazdırır.
216. Canlı çeker, cansız dört arkadaş ardınca koşar, koşar amma yetişemezler.
217. Canlı girer cansıza.
218. Canlı üstünde cansız otlar.
219. Canlıdan cansız doğar.
220. Cansız canlıyı zapteder.
221. Cansız iki at üstünde canlı bir insan gider.
222. Cansız, canlıyı tutar.

223. Cıvı cıvı kuşlar, sarayında kışlar.
224. Çalı dibinde, bir yoğrum hamurum var.
225. Çalı dibinde, ışık yanar.
226. Çalı dibinde mum yanar.
227. Çalıya gün doğmuş.
228. Çam dibinde maya ürettim.
229. Çarşıdan aldım kapkara, eve geldim kıpkırmızı.
230. Çarşıdan aldım, eve getirdim, içini köpürttüm.
231. Çıt demeden, çalıya düşer.
232. Çıt eder, çiçek açar.
233. Çift tırnağa dayanmaz.
234. Çifte taylar, Sivas'ı boylar.
235. Çil kız yerde darbuka çalar.
236. Çimdik çimdik çirildi, bohça oldu, duruldu.
237. Çing diye içine düşer.
238. Çukur tarlada at kişner.
239. Dağ doruğunda, unlu dağarcık.
240. Dağ doruğunda kara tavuk.
241. Dağda kara oğlak bağırır.
242. Dağdan ak gülle gelir.
243. Dağdan gelir dağ gibi, kolları budak gibi, eğilir su içmeye, serilir hasır gibi.

244. Dağdan gelir beyaz hatun, eli ayağı kınalı hatun.
245. Dağdan gelir hamur humur, ayağında koca çamur.
246. Dağdan gelir hız ile yedi bin yıldız ile.
247. Dağdan gelir hız ilen yedi bin yıldız ilen.
248. Dağdan gelir hop hop, ayağında zilli top.
249. Dağdan gelir koşa, koşa, eve gelir yavaş yavaş.
250. Dağdan gelir sekerek kuru üzüm dökerek.
251. Dağdan gelir takla inakla, aman abla beni sakla.
252. Dağdan gelir taştan gelir eğerenmiş aslan gelir.
253. Dağdan gelir taştan gelir, beş bıyıklı enişten gelir.
254. Dağdan gelir taştan gelir, ipi kırmış aslan gelir.
255. Dağdan ucu ak gelir.
256. Dağı var, taşı yok, köyü var, adamı yok, ırmağı var, suyu yok.
257. Dağı var, yaylası yok; ovası var otu yok; tepesi var ormanı yok.
258. Dakikada bir günlük yol alır.
259. Dal doğurdu mavi boncuk.
260. Dal ucunda, mum yanar.

261. Dal ucunda gümüş düğme.
262. Dal ucunda lüle kaynar.
263. Dal üstünde kitli sandık.
264. Dalda kara kardeşler, fiçılar doldurmuşlar.
265. Daldan dala seker.
266. Dam ardında gümüş çubuk.
267. Dam ardında kara zincir çekili.
268. Dam üstünde pat pat eder.
269. Damdan un eler.
270. Denizin ortasında ne var?
271. Dışı kalaylı, içi saraylı.
272. Dışı kırmızı, içi kıllı.
273. Dışı kuru, içi sulu.
274. Dışı tas, içi atlas.
275. Dili var söyleyemez; kulağı var, dinleyemez.
276. Dilim dilim dilmeli, tepesi yeşil düğmeli.
277. Dilliden dilsizdir, dilsizden dillidir.
278. Diş diştir amma diş değildir, beyazdır, amma kar değildir.
279. Dizime kadar kuyuya indim.
280. Dolan, dolan, bak.
281. Dolu nedir boş nedir; yalan nedir hiç nedir; on beşinde kocayıp otuzunda gencelen nedir?
282. Dört ayağı var, canı yok; boğazlasan kanı yok.
283. Dört ayağı var, nalı yok; cesedi var, canı yok; ayakta durur ama yürüyecek dermanı yok.

284. İslanınca su çeker, kuruyunca hafifler.
285. Dünyayı içine alıp da hiç içine girilmeyen nedir?
286. Ebemin kuşağı dünyayı dolaşır.
287. Ekinsiz tarladan hoşlanmaz.
288. Elde kayan, suda parlayan hayvan hangisidir?
289. Turunçgilden turuncu, meyvelerden birinci.
290. Elimi yüzümü öper.
291. Elma elmadan çıkar, sen bir elmadan çıkarsın. Hünkâr ne yer?
292. Elsiz ayaksız kapı açar.
293. En inatçı saz hangisidir?
294. Erenler türbesinde yedi türlü ot biter.
295. Etten kantar, altın tartar.
296. Ey han gördüm, han gördüm, tuzsuz pişer aş gördüm.
297. Fıçıcık, mıçıcık, içi dolu turşucuk.
298. Fildirini fişini, taşla kırdım dişini.
299. Fincan gibi gözü var, acı acı sözü var.
300. Gece çalışır, gündüz dinlenir.
301. Gece gündüz, yatağından çıkmaz.
302. Gece gündüz ava gider, hem tüfeksiz, hem patronsuz.
303. Gece gündüz resim işler.
304. Gece yatar, gündüz kalkar.

305. Gece harman gündüz yığın.
306. Gider gider izi yok. Çarık diker bezi yok.
307. Gökte biter, yere batar.
308. Gölgesiz dağlar aşar.
309. Gözü var, ayağı yok; gömleği var, dikişi yok;
adam öldürür, eli yok.
310. Gündüz bütün gün gezer, gece boynunu eğer.
311. Gündüz çirak, gece padişah.
312. Gündüz kaçar, gece uçar.
313. Gürüldür, yutar; yutar, gürüldür.
314. Hasan ağanın katırı, ne olsa götürür.
315. Haşarı, haşarı, başı damdan dışarı.
316. Havaidir, havai, altı tane ayağı; altı üstü
bedestan; başım tuttu bu sestem.
317. Havlamadan ısıtır.
318. Hayvan soyundu, insan giyindi.
319. Hiç çıtırtısız dünyayı gezer.
320. İç içe odalar, birbirini kovalar.
321. İç ak dışı kara, ocaklarda maskara.
322. İç bitli, dış kilitli.
323. İç can, dış cam.
324. İç kemik, dış et.
325. İç sulu, dış tüylü.
326. Ağacın içine yoğurt koymuşlar, içinden yağ
almışlar.

327. İki bacı, birbirini kovalar.
328. İki kardaş uğraşır, uğraşır, birbirini göremez.
329. İki kardeş bir arada büyümüş.
330. İki kardeş birbirini tartar.
331. İki kardeş peynir diler.
332. İki oğul bir baba, bütün köyü çınlatır.
333. İki sıçan takla atar, pazara gider, helva satar;
eve gelir, yan yatar.
334. İnci gibi dizilir, iplik gibi sökölür.
335. Kanadı var, kuş değil; boynuzu var, koç değil.
336. Kara köpek, kapıyı bekler.
337. Karadır katran gibi, sarıdır safran gibi.
338. Karadır rastık gibi, yediği kustuğu gibi, her
gördüğüne sarılır kırk yıllık dostu gibi.
339. Karanlık damda, kan ışıkar.
340. Kardan beyaz, buzdan ayaz.
341. Karınca kaderince, yola gider ince ince.
342. Karşıdan baktım kapkara, yanına gittim kırk
para.
343. Karşıdan gelir hey gibi, çadırını kurar bey gibi,
atmacası doğan gibi, kendi acı soğan gibi.
344. Karşıdan gördüm ev gibi, yanına vardım dev
gibi.
345. Kat kattır amma katmer değildir, kırmızıdır
amma biber değildir.

346. Kayışını yağladım, dut ağacına bağladım; tokmak değil ben ağladım.
347. Kedi değil, urgan değil; büyür urgan gibi, tırmanır kedi gibi.
348. Kendi gider hindi gibi, kuyruğu var sindi gibi.
349. Kendisine benzemez ama herkese benzer.
350. Kırk katır bir ahırdan su içer.
351. Kırmızı ağacın üstünde, ak güvercin dizili.
352. Kış günleri sıcaktır, yaz günlerinde serin. Toprakların altında gidiyor bir köstebek.
353. Kışın yatar yazın kalkar.
354. Kolum bir; değilim sakat, iki gözüm var, görmem fakat.
355. Kökü var, saçağı yok; dalı var, budağı yok.
356. Köpek ne için sahibinin arkasından gider?
357. Kuyruğu kadar burnu var.
358. Kuyu içinde kandil yanar.
359. Küçücük bakkal, dünyayı yutar.
360. Küçücük fil taşı, dolanır dağı, taşı.
361. Mavi tarla üstünde, beyaz güvercin yürür.
362. Minare üstünde telli horoz öter.
363. Mini mini kuşlar, camları taşlar.
364. Ne gece uyur, ne gündüz.
365. O odanın içinde, oda onun içinde.
366. Ottan alçak, dağdan yüksek.

367. Otuz atı bir kaziğa bağladım.
368. Parlar ısıtmaz.
369. Parmağı var canı yok; damarı var kanı yok.
370. Suyu benzer, sudan hafif.
371. Sarı mezar, dünyayı gezer.
372. Sarı suda, sandal oynar.
373. Sarkar, yiyince ağzının suyu akar.
374. Ele alınmaz, mendile sarılmaz, ondan tatlı bir şey olmaz.
375. Ele yakılır, hayran hayran bakılır.
376. Sarıdır, zerdali değil; beyazdır, şeftali değil.
377. Sarıdır, zerdali değil; suludur, şeftali değil; iğne iğne ve göz göz, yemesi sefalıdır.
378. Sesi mazi gibi, kendi yazı gibi.
379. Sesi var, canı yok, konuşur, ağzı yok.
380. Sesi var, canı yok.
381. Sıra sıra çeperler, birbirini öperler.
382. Sıra sıra odalar, birbirini kovalar.
383. Sıra sıra petekler, birbirini kötekler.
384. Sıra sıra söğütler, birbirini öğütler, dil bilmez, kalam söyler bunu bilen arifler.
385. Sirtında hörgücü var, deve desen deve değil; kendi yazar, kendi okur, hoca desem hoca değil.
386. Size kış günlerinde dostluk ederim.

387. Su kurusu.
388. Su üstünde ateş yaktım.
389. Sudan ayaz, şekerden beyaz.
390. Suya düşer, ıslanmaz.
391. Sümüklü hozar duvarda gezer.
392. Sürdüm hamur gibi, sildim kömür gibi.
393. Ayağı yok ağaca çıkar.
394. Şişi yok, ağ örer; dişi yok, sinek yer; kovboy değil, av sever; örer durur, urbası yok.
395. Şu gelin aş pişirir, ne güzel hoş pişirir, öyle güne kaldık ki, ayağı baş pişirir.
396. Tadı vardır, bal değil, itibarsız mal değil, aş a verdiği lezzet, anlatılır hâl değil.
397. Tarlası siyah, tohumu beyaz.
398. Taş başında kartal döğüşür.
399. Taşsız, tahtasız köprü yapar.
400. Tava değil kulpu var; bekçi değil düdüğü var; insan değil göbeği var.
401. Tavana yarım ekmek koydum.
402. Tavuk gibi takırdar, içindeki şakırdar.
403. Tekneler, birbirini beklerler.
404. Tırnak kadar maya, on parmağı boyar.
405. Torbası var, dikişi yok; balı var kovanı yok.
406. Torbası var, dikişi yok; unu var, değirmeni yok.
407. Uçar uçar göklerde, yatar düştüğü yerde.

408. Ufacık kuşlar, dünyayı taşlar.
409. Ufacık mermer taşı, içinde boylar, pişirirsen aş olur, pişirmezsene kuş olur.
410. Ufacık taşlar, dünyayı taşlar.
411. Uyur uyur, boynuzundan yumurtlar.
412. Uzun amma yılan değil, yeşil amma çimen değil.
413. Tıpr tıpr dervişler, akşam bize gelmişler, oynamışlar, gülmüşler, yine kalkıp gitmişler.
414. Uzun uzun uzanır, gelin gibi bezenir.
415. Uzun dur sırık gibi, ekşidir koruk gibi, her eve girer çıkar, yolunmuş tavuk gibi.
416. Uzun dur, ip değil; ısırır, köpek değil.
417. Uzun dur, yayık değil; yenilir, kabak değil; asılır, üzüm değil.
418. Rengi var gök gibi, dibi sanki yok gibi.
419. Üç kardeş, bir sarık sarınır.
420. Üstü açık, altı açık, içinde su, ateş var.
421. Üstü yeşil, altı deri.
422. Yaprığı var, ağaç değil; dikilidir, urba değil; konuşur, insan değil.
423. Yazın dalda, kışın gölde.
424. Keserken ağlarsın, yerken yanarsın.
425. Yemeden tatlı, sağmadan sütlü, cansız ama kuvvetli.

426. Yeraltında sarıgım var.
427. Yeşil iken ağarır, yavaş yavaş sararır.
Sarardıkça sallanır, sallandıkça ballanır.
428. Yeşil yaprak arasından çıkar bir civan; soyu-
nur, sıpınır, olur bir pehlivan; onun eceli ya
ateştendir, ya sudan.
429. Yeşildir ot değildir; tırnağı var kedi değildir;
tuz yalar, hayvan değildir.
430. Yeşildir, ot değildir; tırnağı var, kedi değildir;
tuz yalar, hayvan değildir.
431. Yüksek amma, kavak değil, güler amma insan
değil; gündüz gezer, gece gizlenir.
432. Zenginde çok, fakirde yok.
433. Zindanda oturur, her fetvayı yetirir.

Manzum Bilmeceler

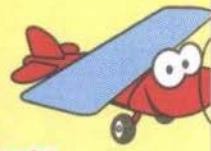
Cevap Anahtarı

1. Ad 2. Ağaç 3. Ağaç 4. Ağaç 5. Ağustos Böceği
6. Ağustos Böceği 7. Ahududu 8. Akıl 9. Altın
10. Altın 11. Altın 12. Anne 13. Anne 14. Arı 15. Arı
16. Arı 17. Arı 18. Armut 19. Aslan 20. Sevgi 21. At
22. Ateş 23. Ateş 24. Ay 25. Ay 26. Ay 27. Ay 28. Ay
29. Ay 30. Ayçiçeği 31. Ayna 32. Ayna 33. Ayna
34. Ayva 35. Badem 36. Bağlama 37. Bal 38. Balık
39. Balık 40. Balon 41. Balta 42. Bamya 43. Bamya
44. Bayrak 45. Bekçi 46. Berber 47. Beşik 48. Kiraz
49. Biber 50. Biber 51. Biber 52. Biber 53. Biber
54. Böğürtlen 55. Böğürtlen 56. Böğürtlen
57. Böğürtlen 58. Böğürtlen 59. Buğday 60. Buğday
61. Bulut 62. Bulut 63. Bulut 64. Ceviz 65. Ceviz
66. Ceviz 67. Ceviz 68. Ceviz 69. Ceviz 70. Ceviz
71. Ceviz 72. Ceviz 73. Ceviz 74. Çam 75. Çam 76. Çay
77. Çekirge 78. Çiçek 79. Dalga 80. Dayak 81. Deniz
82. Deniz 83. Deniz 84. Deniz 85. Deprem 86. Dere
87. Dere 88. Dere 89. Dere 90. Dere 91. Deve 92.
Dilenci 93. Dolu 94. Dolu 95. Domates 96. Domates

97. Dudak 98. Dudak 99. Dut 100. Dut 101. Dut
102. Dut 103. Dut 104. Dut 105. Dut 106. D d kl  Tencere
107. D mbelek 108. D nya 109. Elma 110. Elma 111.
Elma 112. Elma 113. Fare 114. Fare 115. Fare 116. Fasulye
117. Fırın 118. Fil 119. Fil 120. Gelincik 121. Gemi
122. Geyik 123. Geyik 124. Geyik 125. Gök 126. Gök 127. Gök
128. G kku ađı 129. Gölge 130. Gölge 131. Gölge
132. G z 133. G zl k 134. G l 135. G l 136. G l
137. G ne  138. G ne  139. G ne  140. G ne  141. G ne 
142. G ne  143. G ne  144. G ne  145. G ne  146. G ne 
147. G ne  148. G ne  149. G ne  150. Halı 151. Harita
152. Hatıra defteri 153. Hava 154. Hava 155. Hayat
156. Hindi 157. Horoz 158. Irmak 159. Irmak 160. Irmak
161. Irmak 162. Irmak 163. i harfi 164.  đde 165.  đde
166.  đde 167.  đne 168.  đne 169.  đne 170.  đne 171. İki 172.
İlim 173. İncir 174. İnek 175.  pekb ceđi 176. İskemle 177.
Kâğıt 178. Kalem 179. Kalem 180. Kalem 181. Kalorifer 182.
Kalp 183. Kandil 184. Kar 185. Kar 186. Kar 187. Kar 188. Kar
189. Kar 190. Kar 191. Kar 192. Kardan adam 193. Kardan
adam 194. Karınca 195. Karınca 196. Karne 197. Karne
198. Karpuz 199. Karyola 200. Kasımpatı 201. Kayık
202. Kayısı 203. Kayısı 204. Kaz 205. Keçi 206. Keçi
207. Keđi 208. Kedi 209. Kedi 210. Kelebek 211. Kelebek

212. Kelebek 213. Kestane 214. Kestane 215. Kırağı
216. Kızak 217. kilim 218. Kiraz 219. Kiraz 220. Kirpi
221. Kitap 222. Kitap 223. Koyun 224. Koyun
225. Koyun 226. Köpek 227. Kulak 228. Kurbağa
229. Kurbağa 230. Kurbağa 231. Kurban 232. Kuzu
233. Lâhana 234. Lâhana 235. Lâhana 236. Lâhana
237. Lâhana 238. Lâhana 239. Lâhana 240. Lâhana
241. Lâhana 242. Leylek 243. Leylek 244. Makarna
245. Mantar 246. Mantar 247. Mantar 248. Mantar
249. Mantar 250. Mantar 251. Mantar 252. Marul
253. Masa 254. Masa 255. Masa 256. Mektup
257. Mektup 258. Mektup 259. Mektup 260. Merdiven
261. Mısır 262. Minare 263. Mum 264. n harfi
265. Namaz 266. Namaz 267. Namaz 268. Nar
269. Nar 270. Nar 271. Nefes 272. Okul 273. Öğretmen 274.
Öğretmen 275. Örümcek 276. Örümcek 277. Papatya
278. Para 279. Parmaklar 280. Parmaklar 281. Pazar 282.
Pergel 283. Pirasa 284. Portakal 285. Portakal 286. Radyo
287. Radyo 288. Radyo 289. Ramazan 290. Ramazan
291. Ramazan 292. Rüya 293. Rüzgâr 294. Rüzgâr 295.
Rüzgâr 296. Rüzgâr 297. Saat 298. Sabun 299. Sakal
300. Sakal 301. Sakız 302. Salatalık 303. Sandık
304. Sarımsak 305. Sarmaşık 306. Sarmaşık

307. Seccade 308. Sinek 309. Sinek 310. Sinek
311. Sinek 312. Sinek 313. Sinema 314. Soba
315. Soba 316. Soba 317. Soğan 318. Soğan
319. Soğan 320. Soğan 321. Soğan 322. Soğan 323. Soğuk
324. Soğuk 325. Süpürge 326. Süpürge 327. Süpürge
328. Süpürge 329. Süzgeç 330. Şeftali 331. Şemsiye
332. Şemsiye 333. Şişe 334. Tabak 335. Tarla
336. Tavşan 337. Tavşan 338. Tavuk 339. Terazi
340. Terazi 341. Tırnak 342. Top 343. Tramvay
344. Tren 345. Tren 346. Tren 347. Tren 348. Tren
349. Turp 350. Uçak 351. Ud 352. Uyku 353. Ütü
354. Ütü 355. Ütü 356. Üzüm 357. Yağmur 358.
Yağmur 359. Yalan 360. Yatak 361. Yer 362. Yerelması
363. Yılan 364. Yılan 365. Yıldız 366. Yıldız 367. Yıldız
368. Yıldız 369. Yıldız 370. Yıldız 371. Yol 372. Yol
373. Yorgan 374. Yumurta 375. Yumurta
376. Yumurta 377. Zaman 378. Zerdali

Mensur Bilmeceler

Cevap Anahtarı

1. kestane 2. kaplumbağa 3. kar 4. bakla 5. yılan 6. nar 7. nezle 8. deve 9. keçinin kılı 10. kulak 11. söz 12. çingirak 13. şimşek 14. inekmemesi 15. ibrik 16. mektup 17. portakal 18. deniz 19. yumurta 20. sabun 21. dişler 22. kar 23. mum 24. yumurta 25. yumurta 26. gömlek 27. sabun 28. göz 29. yumurta 30. tavuk 31. uyku 32. at 33. kurbağa 34. saman 35. ayran 36. mendil 37. fener 38. beşik 39. beşik 40. göz 41. güneş 42. gelin 43. elek 44. nalın 45. sacayak 46. mantar 47. asma 48. ayna 49. tıraş bıçağı 50. akıl 51. pancar 52. pantolon 53. tren 54. çifte (tüfek) 55. körük 56. gaz lambası 57. yayık 58. post 59. turp 60. yoğurt 61. yumurta 62. yel değirmeni 63. ayakkabı 64. kağıt 65. zeytinyağı 66. portakal 67. soba 68. kaplumbağa 69. ayak 70. ipek böceği 71. dudak 72. isim 73. salyangoz 74. arpa 75. demirci körüğü 76. mektup 77. cena-ze 78. kazan 79. güneş 80. güneş 81. pire 82. leylek 83. pergel 84. tokmak 85. rüya 86. Ay 87. lamba 88. rüzgar 89. uyku 90. zincir 91. gül 92. sakal

93. lahana 94. leylek 95. güneş 96. kurbağa
97. uyku 98. yol 99. yayık 100. fitil 101. madımak 102. gölge
103. dişler 104. sünger 105. su bardağı 106. gaz lambası
107. dolma kalem 108. dil 109. gölge 110. güneş
111. otomobil 112. burun 113. tıraş makinesi 114. davul
115. sabun 116. fındık 117. pırasa 118. karınca 119. duman
120. saat 121. örümcek 122. bıçkı 123. dil 124. kulak
125. sümük 126. el 127. ev 128. ipek böceği 129. yoğurt
130. pirinç pilavı 131. dut 132. sabun 133. mürekkep
134. yumurta 135. kestane 136. patates 137. sarmaşık
138. kuş 139. sinek 140. mum 141. zeytin 142. Kalmaz
143. ayna 144. ayna 145. nar 146. köprü 147. direk 148. gemi
149. gemi 150. uçak 151. gemi 152. kapı 153. kapı 154. güneş
155. dirsek 156. tulum (müzik aleti) 157. oklava 158. çivi
160. çıkrik 161. ağız 162. keçi 163. keçi boynuzu 164. odun
165. kaşık 166. lahana 167. lahana 168. gölge 169. terazi
170. şemsiye 171. dişler 172. yatak 173. deniz 174. kaşıklık
175. ayakkabı 176. sülük 177. dişler 178. karpuz
179. yumurta 180. minâre 181. badem 182. tren
183. yaprak 184. yıl 185. kar 186. ateş 187. göz 188. kaş
189. kapı tokmağı 190. sivrisinek 191. havlu 192. elek
193. ayna 194. imam 'hoca' 195. yumurta 196. iğne,
'dikiş iğnesi' 197. yumurta 198. yumurta 199. kurşun

200. güneş 201. lamba 202. tıraş bıçağı 203. terazi
204. baş 'kafa', 205. ütü 206. karınca 207. delik
208. kaşık 209. testi 210. entari 211. keçi 212. göz
213. taş 214. saat 215. divit 216. araba 217. tren 218. tıraş
bıçağı 219. yumurta 220. halat 221. nalın 222. yular
223. çikrik 224. tavşan 225. çiğdem 226. tavşan
227. gül 228. tavşan 229. kömür 230. leğen 231. güneş
232. kibrit 233. pire 234. göz 235. havan 236. incir 237. kulak
238. hamur 239. iğde 240. zeytin 241. çan 242. odun
243. kar 244. koyun 245. sel 246. tren 247. rüzgar
248. arı 249. hırsız 250. keçi 251. tüfek 252. sel 253. tavşan
254. rüzgar 255. odun 256. harita 257. deniz 258. uçak
259. zeytin 260. kiraz 261. yağmur 262. karınca
263. badem 264. zeytin 265. sincap 266. buz
267. karınca 268. yağmur 269. kar 270. n harfi
271. yumurta 272. kuşburnu 273. portakal 274. nar
275. sağır-dilsiz 276. portakal 277. tavuk
278. sarımsak 279. çorap 280. minare 281. Ay 282. masa
283. sandalye 284. sünger 285. ayna 286. yol 287. kuş
288. balık 289. portakal 290. havlu 291. Allanın verdi-
ğini 292. rüzgar 293. Davul, çünkü dövmeden çal-
maz. 294. halı 295. kulak, küpe 296. süt 297. domates
298. ceviz 299. baykuş 300. yatak 301. ırmak 302. kedi

303. ayna 304. yatak 305. yatak 306. karınca
307. yağmur 308. ses 309. yılan 310. çizme 311. süpürge
312. yarasa 313. soba 314. köprü 315. baca 316. tren
317. ısırgan otu 318. kürk 319. Ay 320. kulak 321. tencere
322. Hindistancevizi 323. yumurta 324. hurma 325. şeftali
326. yayık 327. Ay, Güneş 328. göz 329. yumurta 330. tera-
zi 331. kızak 332. davul 333. terazi 334. dişler 335. kelebek
336. kilit 337. pekmez 338. sülük 339. pekmez 340. dondurm
341. dikiş makinesi 342. zeytin 343. kış 344. tren
345. gül 346. davul 347. sarmaşık 348. kırlangıç 349. ayna
350. çeşme 351. dişler 352. tünel 353. soba 354. otomobil
355. mantar 356. Sahibi önden gittiği için. 357. fil
358. lamba 359. ağız 360. para 361. gemi 362. imam
363. dolu 364. kalp 365. ayna 366. yol 367. oruç
368. Ay 369. eldiven 370. zeytinyağı 371. altın 372. börek
373. limon 374. uyku 375. kına 376. yumurta 377. portakal
378. bağlama 379. radyo 380. düdük 381. kirpik 382. tren
383. dişler 384. telgraf 385. gramafon 386. soba 387. buz
388. gaz lambası 389. kar 390. güneş 391. salyangoz
392. kına 393. sarmaşık 394. örümcek 395. bulgur
396. şeker 397. pirinç pilavı 398. çamaşır 399. buz
400. düdüklü tencere 401. Ay 402. elek 403. gece, gündüz
404. kına 405. hurma 406. iğde 407. kar 408. dolu

409. yumurta 410. yağmur 411. fındık 412. sarmaşık
413. dolu 414. hurma ağacı 415. dilenci 416. yılan
417. salatalık 418. deniz 419. sacayak 420. semaver
421. yonca 422. kitap 423. sebze 424. soğan 425. okumak
426. lahana 427. kayısı 428. mısır 429. fasulye 430. bakla
431. güneş 432. para 433. dil

Çilemi döndürür felekten
Dünyağı seçirir elekten
Her başta bulunmaz
Bu gükçek dilekten

Şandır safran gibi
Parıldar ayna gibi
Elden ele dolamaz
Mısır'a sultan gibi

Ben beslerim o süsler
Baktıkça güze gâler
Şuyunu bol verincez
Uzanır göğze gider

Uzun uzun ebalar
Çık sakallı bebeler
Gelir gider duramaz
Gez gündüz çabalar

www.trtsp.org.tr

ISBN 978-605-4189-65-6

9 786054 189656